

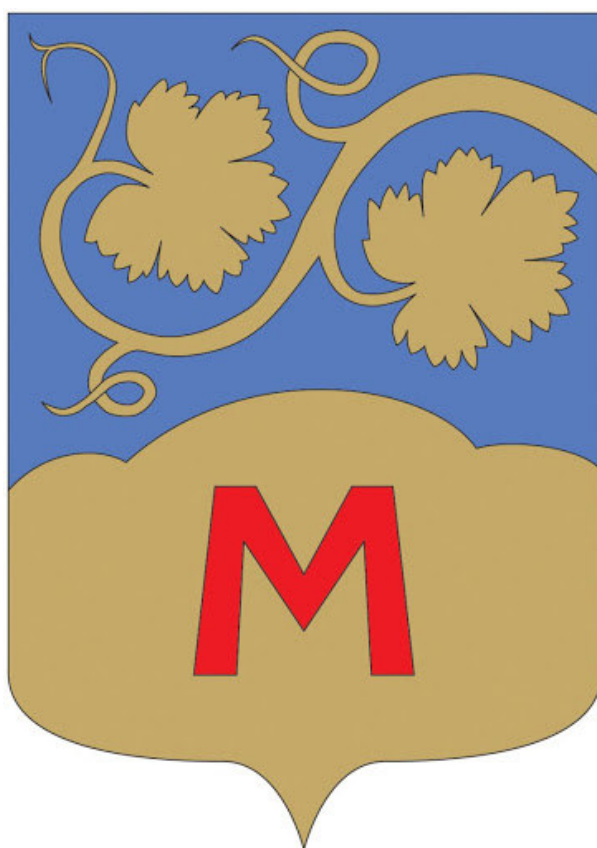

GAZDASÁGI PROGRAM

2025-2029

Monor

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	2
Általános célok	2
A település jelenlegi helyzete	2
Monor demográfiai helyzete.....	3
Helyi iparüzési adó bevétel alakulása	4
Kultúra-közművelődés, nevelés	5
Kulturális élet	5
Könyvtár és helytörténeti kiállítás	6
Bölcsődei ellátás	7
Óvodai nevelés	7
Általános és középiskolák.....	7
Szociális és egészségügyi ellátás	8
Monori Gondozási Központ.....	9
Monor és Térsége Integrált Család-és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat.....	9
Egészségügyi ellátás (alap és szakellátás).....	10
Alapellátás	10
Szakellátás	10
Közétkeztetés	10
Sport és rekreáció	11
A Strázsa-hegy és a Pincefalu, mint gazdasági potenciál	12
Városüzemeltetés.....	13
Közlekedés	13
Monort érintő közlekedési infrastruktúra és annak fenntartása	13
A Monoron áthaladó országos egy és több számjegyű utak:	13
Gyalogosforgalom – járdák, gyalogátkelők	14
Kerékpárutak	15
Közlekedés – rendszerszervezés	15
Parkolás	15
Közművek.....	16
Víziközművek.....	16
Szennyvízhálózat és szennyvízkezelés.....	17
Csapadékvíz	18
Környezetvédelem.....	19
Hulladékgyűjtés.....	19
Városi klíma	20
Digitális stratégia a gazdasági program részeként	21
Vezetői összefoglaló.....	29

Bevezető

A gazdasági program elkészítésére a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 116. §-ban megfogalmazott kötelezés alapján került sor. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a megyei területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági programnak tartalmaznia kell:

- az egyes közszolgáltatások biztosítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket,
- az egyes közszolgáltatások színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Általános célok

Elsődleges cél a Város, az intézményhálózat zavartalan, kiegyensúlyozott működtetése, fejlesztése, meghatározó cél a lakosok életkörülményeinek javítása, amelybe beletartozik az élhető, emberközelis kisvárosi környezet fenntartása, a megélhetési feltételek lehetőség szerint helyben történő biztosítása, a természeti-társadalmi környezetével összhangban, fenntartható módon fejlődő gazdaság kialakulásának támogatása, a földrajzi elhelyezkedésből adódó infrastrukturális és turisztikai lehetőségek mind teljesebb körű kihasználása.

Az életminőség társadalmi aspektusainak javítására vonatkozó alapvető középtávú célok:

- a város őrizze meg a jelenlegi népességét, javítsa a fiatalok és idősök arányának egyensúlyát;
- a közszolgáltatások magas minőségben és széles spektrumban álljanak helyben is rendelkezésre, lehetővé téve valamennyi társadalmi csoport igényének maximális kiszolgálását
- az esélyegyenlőség minél teljesebb garantálásával a városi élet valamennyi területén legyen biztosított mindenki számára a városi szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
- a gazdasági élet meghatározó szereplői – a munkaadók, munkavállalók, a civil társadalom, a gazdaság-és fejlesztéspolitikai döntéshozók – között jöjjön létre szoros partnerségi kapcsolat;
- a civil szervezetek, az egyházak és más, a politikai-gazdasági életen túlmutató helyi szervezetek, szerveződések közösségteremtő, identitást meghatározó, a kerület érdekében tenni akaró munkáját támogatva a helyi társadalom kohéziójának erősítése.

A település jelenlegi helyzete

Monor a Duna-Tisza közén, a Gödöllői-dombság és az Alföld találkozásánál fekszik. Budapest határától és a Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtértől 25 kilométerre található.

1. ábra: Monor elhelyezkedése a közép-magyarországi régióban

A város déli szélén húzódik a 4-es számú országos főút, az északi részén pedig a M4-es gyorsforgalmi út, így a helység könnyen megközelíthető személygépkocsival, de menetrend szerinti autóbuszszal is. A települést átszeli a Budapest-Cegléd-Szolnok vasútvonal, a MÁV 100a számú vonala. Kétvágányú, villamosított vasútvonal, a nemzetközi törzshálózat tagja, amely szintén meghatározó a város közösségi közlekedésében, valamint a településen belüli közlekedést jelentősen javítja a jól kiépített kerékpárút hálózat is. A városban jelenleg megközelítőleg 19 ezer fő lakik 6600 háztartásban. Monor területe 48,31 km², legmagasabb pontja a Strázsahegy. A település a XIX. század óta központi szerepet tölt be a térségben, azóta a Monori járás központja.

Monor nem része közvetlenül az agglomerációnak, így a lehetőségeket, a befektetőket, a logisztikai parkok jelentős részét az agglomerációs települések elvitték, ezáltal versenyhátrányba került. Napjainkra érezhető ennek a tendenciának a javulása, ugyanis nagymértékben megnőtt a kereslet a monori ipari ingatlanok iránt. Ennek ékes példája a 2018-ban átadott dél-koreai Shinheung Sec fémfeldolgozó gyár. A megépült M4-es számú autópályát is pozitív változásokat indított el a város gazdasági életében.

A város tekintetében jelenleg nagy probléma az üres lakótelkek hiánya, ez megnehezíti azok dolgát, akik szeretnének új építésű ingatlanba költözni. Rengeteg olyan hagyományos régi monori parasztház tűnik el, melyek építészeti értékkel rendelkeznek, és jelentősek a település arculata szempontjából. Az elbontott épületek helyére többnyire kétlakásos társasházak épülnek. A városvezetés fontosnak tartja, hogy a település hagyományos arculata megmaradjon, de e mellett esélyt kell adni azoknak is, akik Monoron szeretnének letelepedni.

Monor demográfiai helyzete

A város lakosságszáma, ha nem is nagymértékben, de fokozatos emelkedést mutat. Az elmúlt 10 évben megközelítőleg 850 fővel nőtt a lakosok száma, ami az agglomerációban

elhelyezkedő településekhez képes nem jelentős. Monor utolsó becsült népessége 19107 fő 2023 évben, ami akkori Magyarország népességének 0.19%-a, Pest megyének pedig a 1.51%-a. Népsűrűsége 408 fő/km². A lakások száma 6803 db, a népességet figyelembe véve, ez 2.8 fő per lakás. Ha népesség azonos ütemben változna, mint a 2022-2023-as időszakban akkor 2025-ben Monor lakossága 19 382 fő lenne.

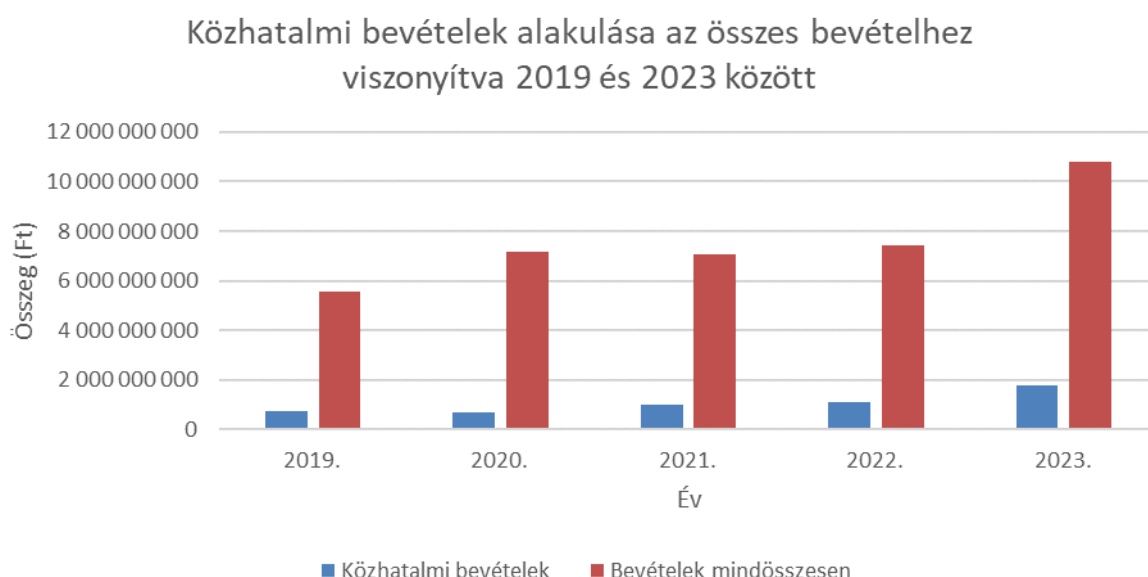
A város lakosságszámának alakulását két tényező befolyásolja. Az egyik a természetes szaporodás/fogyás, azaz az élve születések, halálozások számának viszonya, a másik a településünkre beköltözők száma. Monoron jelenleg a beköltözések miatt nő a lakosok száma.

Helyi iparűzési adó bevétel alakulása

Jelenleg Monor Város illetékességi területén három adónem van érvényben:

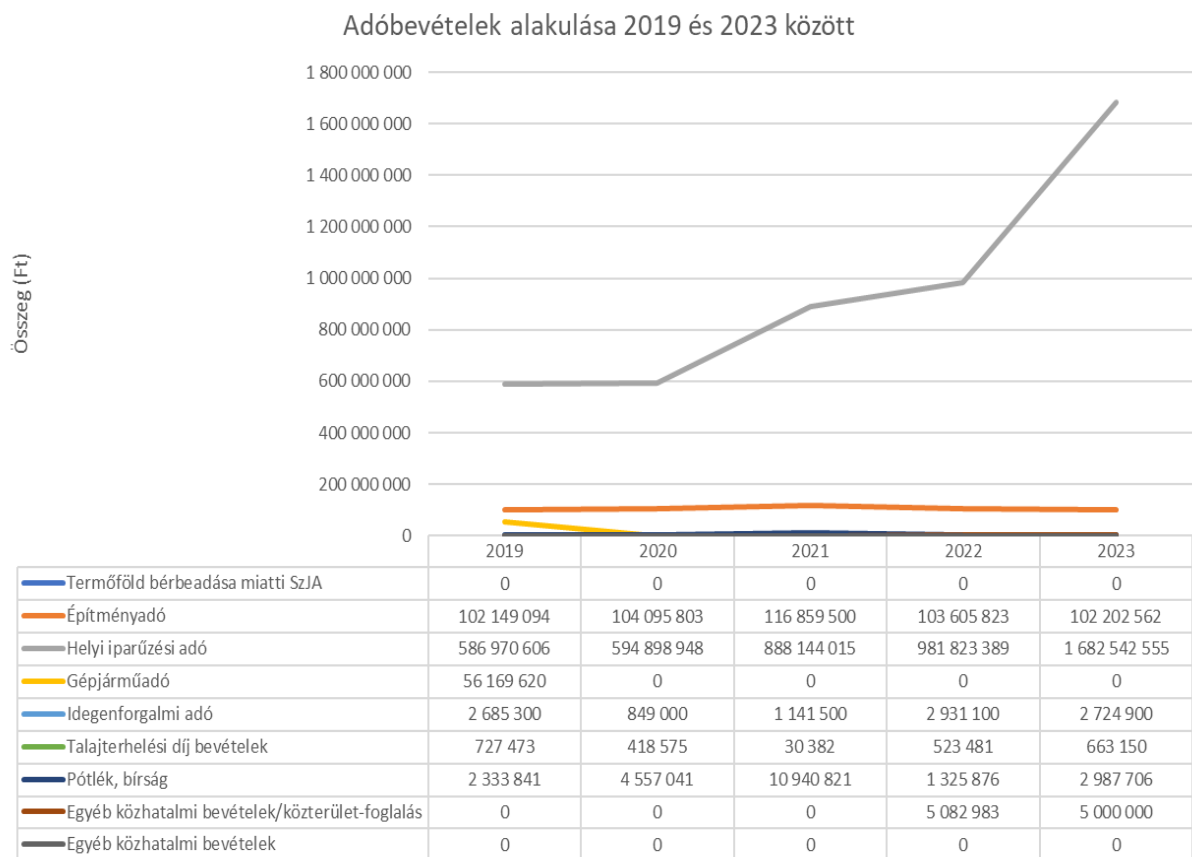
- helyi iparűzési adó,
- építményadó,
- idegenforgalmi adó.

A legjelentősebb ebből az iparűzési adó, melynek mértéke az adóalap 2%-a. Az elmúlt években ez egyenletes növekedést mutatott.

1. diagram: Közhatalmi bevételek alakulása az összes bevételhez viszonyítva 2019 és 2023 között. (saját szerkesztés)

A fenti diagram Monor Város Önkormányzata közhatalmi bevételeinek alakulását mutatja az összes bevételhez viszonyítva 2019 és 2023 között. A grafikonon jól látható, hogy a közhatalmi bevételek aránya évről évre növekedett, eközben az összes bevétel volumene is jelentős bővülésén ment keresztül, ami a város gazdasági és költségvetési helyzetének kedvező alakulására utal.

2. diagram: adóbevételek alakulása 2019 és 2023 között. (saját szerkesztés)

Helyi iparűzési adó: Ez a kategória minden évben messze a legnagyobb hozzájárulást nyújtja az összbevételhez. 2023-ban kiemelkedő növekedést láthatunk, amely meghaladja az 1,68 milliárd forintot, ami jelentős emelkedés a korábbi évekhez képest. Ez a bevételi forrás 2019 és 2023 között 2,86-szoros, több mint 1 milliárd Ft növekedést mutat. A jelentős növekedés mögött a Monoron működő dél-koreai tulajdonú Shinheung SEC EU Kft. tevékenysége áll, amely 2017-ben nyitotta meg első magyarországi telephelyét a városban. Sajnos a cég termelése az elektromos autópia átmeneti megingása miatt 2024-ben jelentősen visszaesett, ezért a 2025. évi költségvetésnél az önkormányzat nem tudott saját erős fejlesztéseket betervezni és ennek mentén több tervezett projektet is át kellett ütemezni.

Kultúra-közművelődés, nevelés

Kulturális élet

A város kulturális életéért és annak fejlődéséért a Vigadó Nonprofit Kft. a felelős. A város kötelező közművelődési feladatait sajátos formában látja el. A település nem működtet klasszikus értelemben vett művelődési központot, hanem százszázalékos önkormányzati tulajdonban lévő nonprofit Kft.-vel láttatja el a feladatokat, közművelődési megállapodás szerint. A város aktív kulturális életéhez hozzájárul még a civil szervezetek, az intézmények, és a külsős rendezvényszervező cégek munkája.

Ezekkel a programokkal a város gazdagabb, vonzóbb a helyi közösséget dinamikusabban mozgó kulturális életet generál, ami vonzerőt jelent a térség, de még a főváros lakosságának is. A Strázsa-hegy és vele a monori bor, mint helyi termék is ennek a törekvésnek a részeként vált a helyi programok helyszínévé, illetve fő tematikájává.

2022-ben rendezte meg Monor Város Önkormányzata és a Vigadó Nonprofit Kft. a „Kóstoljuk Meg Csehországot” című rendezvényt, ami már a legelső alkalommal több ezer látogatót fogadott. A rendezvény évről-évre megújul és fejlődik, így az önkormányzat szűkös anyagi forrásai ellenére a 2025-ös évben is megrendezésre kerül.

További kulturális helyszín a Sportcsarnok épülete, amit a Vigadó Kft, más külsős rendezvényszervező cégek és civil szervezetek bérelnék nagy érdeklődésre számot tartó események megrendezéséhez. A programokat itt 1500 fő látogathatja. A Könyvtár épülete nagyobb közösségi rendezvények megvalósítására nem alkalmas, itt szintén kisebb csoportok/közösségek szerveznek kulturális összejöveteleket.

Az önkormányzatnak továbbra is az a célja, hogy az igényes kulturális programokon keresztül erősítse az itt lakókban a helyi identitást és a lokálpatriotizmust. A TOP Plusz pályázatoknak köszönhetően az elkövetkező években a Város több új rendezvényt fog majd tartani a civil szervezetek bevonásával. Fontos szempont a rendezvények tekintetében a folyamatos fejlesztés és megújítás, hogy Monor továbbra is ezen keresztül javítsa a népességmegtartó képességét és a kistérségi központi szerepét. A nagyrendezvények tekintetében pedig továbbra is fontos szempont városunk népszerűsítése Magyarországon és a határainkon túl is.

Könyvtár és Helytörténeti Kiállítás

Dr. Borzsák István Városi Könyvtár és Helytörténeti Kiállítás épülete eredetileg egészen más funkciót foglalt magában, pártház volt. Jelenleg több funkciója van. A könyvtár a Kossuth L. u. 88., a Helytörténeti Kiállítás a Kossuth Lajos u. 86. alatt található. A Könyvtár „társbérleti” a Zeneiskola és a Máltai Szeretetszolgálat. Az állami tulajdoni hányad fenntartója és vagyonkezelője a Hajléktalanokért Közalapítvány, itt a Máltai Szeretetszolgálat tart fenn irodát.

Ez az épület fenntartása annyiban problémás, hogy ha egy számla érkezik a Könyvtárnak egy költségtípusban, az alapterület-arányosan tovább számlázásra kerül a többi szervezet felé. Nincsenek funkcióként elkülönülő fogyasztásmérők az épületben.

2013-ban megtörtént az épületben a hőszigetelés és a nyílászárók cseréje. Az épületüzemeltetést analóg technológiák használatával végzik (pl. kazánok (1983) és öntöttvas radiátorok). Az elektromos hálózatot felújították. Ez a jelenlegi IKT rendszer terhelését elbírja, de egy jelentősebb IKT fejlesztés már komolyabb hálózati fejlesztéseket igényelne.

A könyvtár kisebb pályázati forrásokból végzi az állománynövelést és a bútorzat fokozatos cseréjét. Évente 2000 új beszerzés történik. Szisztematikus igényfelmérés nincs, a beszerzések szakmai megítélés és az olvasók egyedi kérései alapján történnek.

A könyvtárban nincs jól használható közösségi tér. A helyiségek tagoltak, zsúfoltak, valójában a könyvtár jelenleg kölcsönző könyvtárként és nem élménykönyvtárként működik. Előadások esetén a Zeneiskolától kérnek helyiséget, ahol legfeljebb 60 fő elhelyezése megoldható. A könyvtár elsősorban közszolgáltató funkcióban működik, jövedelemtermelő, üzletileg értelmezhető tevékenysége nincs.

A könyvtár épület fűtése korszerűsítésének tervei elkészültek, a kivitelezéshez szükséges forrás a város rendelkezésére áll. Az idei évben elkészülhet a fűtésrendszer átépítése.

A Helytörténeti Kiállítást hosszú távon egy tájházban lehetne elhelyezni, mely lehetőséget biztosíthatna arra is, hogy bemutassuk az utókornak és az ide látogatóknak városunk

történetét, a helyi ősi szakmákat, a borászkodást, szőlőművelést és a paraszti világ épületeit, eszközeit és tevékenységét.

Bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás jelenleg két helyszínen zajlik. A Virág utcai épület nem erre a funkcióra épült. Egy hagyományos családi ház került átalakításra még az 1950-es években. Többszöri korszerűsítés után 2010-ben külső nyílászárók cseréje, és homlokzati szigetelés történt, majd 2011-ben új épületszárnyal bővült, illetve a régi épület belső felújítására került sor. Jelenleg 90 gyermek ellátására, gondozására van engedélye itt az önkormányzatnak.

A másik intézmény egy teljesen új épület, amelyik az előző ciklusban készült el. Itt 80 gyermeknek, 6 csoportban tudunk helyet biztosítani. Ennek a létesítménynek az építésére a Pénzügyminisztérium által aPest megyei települések részére kiírt pályázaton való sikeres szereplés nyomán jutott forráshoz Monor. A kivitelezés teljes költségét a pályázat nem fedezte, ezért a város a saját megtakarításaiból egészítette ki. Az új épületben egyben főzőkonyha is kialakításra került, így tehermentesítve a Virág utcában működő intézményt. Az új létesítmény a kapacitásával nagyban csökkentette a várólistát a bölcsődei ellátás tekintetében.

Óvodai nevelés

Monoron négy óvoda öt telephelyen üzemel, mind az önkormányzat működtetésében van. Az óvodák egyenletesen fedik le a települést, ezzel az önkormányzat egyenlő eséllyel kínál hozzáférést a szolgáltatáshoz a városban. Az intézményekben mindenhol magas szakmai munka folyik, viszont az óvodák épületinfrastruktúrája és felszereltsége nem egyformán értékelhető, azaz a működés feltételei eltérőek. Az elmúlt időszakban szinte valamennyi létesítmény fejlesztésen esett át. A Petőfi Óvoda a bővítés mellett teljesen fel lett újítva, a Tesz- Vesz Óvoda részleges felújításon esett át és egy új tornaszobát kapott eszközökkel együtt. A Kossuth Óvoda részleges felújításon esett át a 2018-as évben. A Napsugár Óvoda a 2014-es évben egy teljesen új tornaszobát kapott eszközökkel együtt, és az udvarát is bővítette az önkormányzat.

2020. augusztusában adtuk át a tömörfa paneles Petőfi Óvoda új telephelyét, a Mesevár óvodát a Bajcsy-Zsilinszky utcában. Az új épületben 3 óvodai csoportszoba került kialakításra a kiszolgálóhelyiségekkel együtt.

2023. októberben átadtuk az átépített Napsugár óvodát. A korábbi 4 csoportszobáról 8 csoportszobára bővült, illetve új fejlesztő helyiséget, tálalókonyhát, sósobát és egy új 1000 négyzetméteres játszódudvart alakítottunk ki a gyermekek számára.

Jelenleg a leginkább fejlesztésre szoruló óvodánk a Tesz-Vesz Óvoda, mely 6 csoportos, 150 férőhelyes és jelenleg 102,6%-os kihasználtsággal működik. Ennek kiváltására a TOP Plusz pályázatoknak köszönhetően egy 8 csoportos, min. 200 férőhelyes új óvoda megépítését tervezzük a Vásártéren, a bölcsőde szomszédságában. A megvalósuló fejlesztéssel tovább tudjuk csökkenteni a csoportok létszámát, ezzel is elősegítve az óvodákban folyó szakmai munkát.

Általános és középiskolák

A Monoron található négy általános iskola és a József Attila Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola a Monori Tankerületi Központ fenntartásában működnek. A Szerényi József Szakgimnázium és Szakközépiskola pedig a Ceglédi Szakképzési Centrum fenntartása alá tartozik. A jelenlegi helyzetben Monor Város Önkormányzata csak tulajdonos,

a vagyonkezelői jogokat a fenntartók gyakorolják. Ennek ellenére a város az elmúlt időszakban többször is úgy pályázott energetikai korszerűsítésre, hogy azok az iskolákon valósultak meg.

2015-ben a Jászai Mari és Nemzetőr Általános Iskolák estek át energetikai korszerűsítésen, ez részlegesen érintette a fűtési rendszert, a nyílászárókat, valamint a homlokzati és födémek hőszigetelését. 2016-ban Kossuth Lajos Általános Iskola és a József Attila Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola részleges nyílászáró cseréje és hőszigetelése valósult meg a KEOP-5.7.0/15-2015-0103 számú projekt során. Az elmúlt években Monor Város Önkormányzata saját forrásból az iskolai vizesblokkok többségét felújította. A 2019-es évben készült el a felújítása és bővítése a József Attila Gimnázium sportcsarnokához tartozó öltözőnek. Az építési engedélyezési terv és a közbeszerzési kiviteli tervdokumentáció elkészítésének költségeit az önkormányzat vállalta, és a kivitelezés 50%-át is a város fizette.

2020-ban elkészült az Ady Úti Általános Iskola és a József Attila Gimnázium Petőfi Sándor utcai épületének energetikai korszerűsítése. A felújítás során fontos szempont volt az energia megtakarítás mellett, hogy az épületek visszanyerjék eredeti külső megjelenésüket. Még ebben az évben minden önkormányzati tulajdonú iskola az „Okos város” program keretében kapott egy digitális tantermet, ahol az interaktív technológiák segítik a pedagógusok és a diákok munkáját is.

A beruházások ellenére mindegyik iskolánk különböző mértékben, de műszaki-infrastrukturális problémákkal küzd.

A Sztéryni József Szakgimnázium és Szakközépiskola tantermeinek 80%-a egy faházban van elhelyezve, illetve több szakmának is a gyakorlati tanműhelye fejlesztésre szorul. A Ceglédi Szakképzési Centrum az iskola bővítésének terveit elkészítette, de ez a beruházás még forráshiány miatt nem indult el.

A Kossuth Lajos Általános Iskola városunk legöregebb és legrégibb intézménye, a ma is álló földszintes épületét 1872-ben építették. Ez a része az iskolának már menthetetlen állapotba került és a termék is közvetlenül az udvarra nyílnak. Az iskola tornaterme 1973-ban jelentős társadalmi összefogással, a település üzeminek segítségével rövid idő alatt épült fel. Az évek során próbálták javítani, de sajnos napjainkra már nagyon rossz állapotba került. 2024-ben a Monori Tankerületi Központ sikeresen pályázatot nyújtott be a TOP_PLUSZ-3.3.3-23 kódszámú, „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” c. pályázati felhívásra. A projekt keretében a karbantartó épület bontásra kerül, melynek helyén új kapu lesz kialakítva. A földszintes iskolaépület részleges felújítása tervezett, a kétszintes főépület tetőszerkezete, elektromos energiaellátási rendszere megújul, az udvari nyílászárók javítása/cseréje, a vakolat javítása, burkolatok felújítása megvalósul. Az SNI-s, egyéb tanulási nehézséggel küzdő gyermekek oktatását, integrációját, felzárkóztatását biztosítandó új épületrész kerül kialakításra 240 m²-en, két új csoportszobával. A diákok fizikai és mentális egészségének megőrzése, valamint a közösségépítés segítése érdekében megtörténik az udvar rendezése is. A projekt célja még bútorok és berendezési tárgyak, informatikai eszközök, szoftverek, illetve élménypedagógiai és fejlesztő eszközök beszerzése.

A József Attila Gimnázium részéről már többször megfogalmazódott, egy új épületszárny kivitelezésének igénye. A Monori Tankerületi Központ az iskola bővítésének terveit elkészítette, de ez a beruházás is még forráshiány miatt nem indult el.

Szociális és egészségügyi ellátás

Monori Gondozási Központ

A Gondozási Központ a Dózsa György út 1. szám alatt található, egy olyan patinás épületben, mely anno családi háznak épült. Az elmúlt években az önkormányzat a működési engedély megszerzése miatt fokozatosan átépítette, bővítette és fejlesztette az épületet. Jelenlegi infrastruktúrájával megfelel a hatályos jogszabályoknak. A Gondozási Központnak négy feladata van, szociális étkeztetés, idősok nappali ellátása, házi segítségnyújtás és demens ellátás:

- szociális étkeztetés: 160-170 fő az ellátotti kör. A meleg ételt a közétkeztetés keretében a KÖVÁL Monori Városüzemeltetés intézmény biztosítja. A Katona Óvoda konyhájában főzik, a Gondozási Központban csak melegítő konyha van.
- idősok nappali ellátása: Az idősok klubja 30 főt számlál, de átlagosan 22-25 fő van jelen.
- házi segítségnyújtás: 10 településen végzik a feladatot feladat ellátási szerződés alapján: 160 főre vonatkozik a megállapodás, de rugalmasan igazodnak az igényekhez (szinte napi szinten változik). Napi szinten cca. 90 fő ellátása realizálódik, ebből 60 fő monori lakos. Bonyolult a szolgáltatás szervezése, mert bárki lemondhatja, illetve betegség esetén (kórházi ellátás) nem veszi igénybe. Monoron 10 gondozónő dolgozik (147 óra feladat esetében vehető fel új gondozónő teljes állásban). Vannak úgynevezett tiszteletdíjas gondozónők, de ezen tevékenységükre normatívát nem lehet hívni.
- A legtöbb gondozott napi egyszeri látogatást kér, de pl. demenciában szenvedő betegekhez 2-szer, 3-szor is ellátogatnak. A gondozónők kerékpárral közlekednek Monoron. A Gondozási Központ rendelkezik elektromos kerékpárokkal is és egy személyautó is segíti az ellátást.

Az intézményben dolgozók munkáját megkönnyíthetné egy feladatmenedzsment program használata. A kiválasztást és a használatot nehezítheti, hogy a változó számú ellátott sokoldalú igényeihez kell igazodni.

2020-ban az önkormányzat vásárolt egy új kilencszemélyes kisbuszt, mellyel az idősokúak szállítását és a szociális étkeztetést végzik a Gondozási Központban.

Többször felmerült egy szociális központ építése, melybe a Gondozási Központon kívül több intézmény is bekerülhetne. Monor tekintetében ez akkora költséget jelentene, amire a városnak a jelenlegi helyzetében nincs saját forrása.

Monor és Térsége Integrált Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat

Monor és Térsége Integrált Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat a társulás megszűnése után feladatellátási szerződésekkel látja el feladatát a környékbeli településeken. A feladatellátásban elkülönítendő a szolgálatként és a központként végzett feladat.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás önként igénybe vehető a hátrányos helyzetűek számára, illetve a jelzőrendszeren keresztül kerülhetnek látótérbe gyerekek, családok. Ha felmerül annak szükségessége, szolgálatként keresik fel a családot a szakemberek, ugyanakkor a védelembevételi javaslatot már központként teszik meg a gyámhivatal felé. Központként jogi szolgáltatást, pszichológust és családterápiát biztosítanak. Iskolai, óvodai csoportos tevékenységet vezetnek, ami a prevenciók tevékenység része.

Az intézménynél a legnagyobb hiányosságok a humán erőforrást tekintve jelentkeznek. Sem számban, sem képzettséget tekintve nem megfelelő az ellátottság. Fejlesztő pedagógusból és pszichológusból folyamatos hiány van. A dolgozók közalkalmazotti bérezés alá esnek, így

az önkormányzat bérkiegészítéssel próbálja motiválni a munkavállalókat. A későbbiekben is elengedhetetlen lesz a bérek fejlesztése a munkaerő megtartásához.

A központ a Dobó István utca 6-ból átköltözött a Petőfi S. u. 27/c. alá egy nagyobb méretű ingatlanba. Az épület egy részleges felújításon esett át, de ezen felül a későbbiekben szükséges lesz a fűtést korszerűsíteni, illetve a tetőt és a külső homlokzatot felújítani.

Egészségügyi ellátás (alap és szakellátás)

Monor városában egészségügyi alap- és szakellátás is biztosított a városban lakók és térségi lakosok számára. Az ellátás biztosításához az infrastrukturális háttér rendelkezésre áll. A város legnagyobb problémája az egészségügyi ellátás terén a humán erőforrás hiánya. A szociális ágazat mellett itt jelentkezik a legnagyobb gond, ami részben még csak előre vetíthető az ellátórendszerben orvosként dolgozók (elsősorban háziorvosok, házi gyermekorvosok) átlagéletkorának növekedésével.

Alapellátás

Az egészségügyi alapellátás egyetlen helyszínen zajlik, a Dr. Gombos Matild Egészségházban (a földszinten házi gyermekorvos, védőnői szolgálat, az első szinten a felnőtt háziorvos és fogászati rendelés).

Monoron a felnőtt háziorvosi alapellátás keretében 6 db, házi gyermekorvosi alapellátás keretében 3 db körzet került kialakításra. Fogorvosi körzetből 4 db van, a védőnői szolgáltatás hat körzetben folyik a városban.

A kedvező feltételek ellenére szinte lehetetlen szakembert találni egy-egy praxisra. Megoldást jelenthet szolgálati lakások biztosítása a városban (nem csak a háziorvosok számára).

Az önkormányzat rendszeresen felkéri a háziorvosokat adatszolgáltatásra és a lakosság egészségi állapotával kapcsolatos elemzések elkészítésére azért, hogy pontos képet kapjon a típusbetegségekről és általában a népesség egészségügyi állapotáról. Ez az egyik megalapozója az Egészségfejlesztési Koncepciónak is. Az együttműködés kevésbé nevezhető eredményesnek – a háziorvosok többsége nem együttműködő, többlet feladatnak tekintik a tájékoztatás elkészítését.

Szakellátás

A Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, Monori Rendelőintézete a Balassa B. út 1. szám alatt található. A rendelőintézet, hasonlóan az egészségügyi alapellátáshoz szintén orvos és szakemberhiánnyal küzd. Sajnos a humán erő hiány mellett az Rendelőintézet épülete is komoly korszerűsítésre szorulna. Az elmúlt években több kisebb korszerűsítés is megvalósult az ingatlanon, de a belső részek, betegvárók és a szobák állapota erősen felújításra szorulna.

A 2024-es évben egy új betegirányító és kommunikációs rendszer került bevezetésre központilag a Monori Szakorvosi Rendelőintézetben, de sajnos ennek a működése még nem teljesen kiforrott, így sok problémát okoz a dolgozók és a betegek számára is. Az új rendszer átdolgozása és továbbfejlesztése nagymértékben segíthetné a szolgáltatás minőségének javulását és a páciensek elégedettségét.

Közétkeztetés

Monoron a közétkeztetés biztosítása a KÖVÁL Monori Városüzemeltetési intézmény feladatai közé tartozik. Az étkeztetés szolgáltatás hátterét az önkormányzati tulajdonú, de a KÖVÁL által üzemeltetett három főző konyha és négy találókonyha biztosítja Monoron. Jelenleg minden konyha maximális kapacitáson működik. Több céges megkeresés is volt már a szolgáltatásra, de erősen limitált a konyhák kapacitása. A három főzőkonyha:

- Tesz-Vesz Óvoda konyhája (régi elavult épületben): 700 adagos konyha, ebből 150 adag a Gondozási Központba és a Máltai Szeretetszolgálatnak megy. Van felnőtt étkeztetés is. Itt készítik az iskolaszüneti étkeztetéshez az ételt (eltérő forrásból történik ennek a finanszírozása).
- Jászai Mari Általános Iskola konyhája egy 1200 adagos konyha – különféle korosztálynak főznek, ebből 5-6 % felnőtt.
- József Attila Gimnázium és Közgazdasági Szakgimnázium konyhája: 400 adagos konyha szakközépiskola gyerek étkeztetése történik itt. 5-6 %-ban felnőtt étkeztetés zajlik. (A Sztéryi József Szakgimnázium és Szakközépiskolába is innen szállítanak kb. 50 adag ételt.)

Összesen 2300 adagos kapacitással rendelkezik a 3 konyha, aminek egy élelmezésvezetője van. Az étlap azonos mindenhol. Példa értékű a szervezettség és a digitális támogatottság. A három telephelyen elhelyezett közkonyha üzemeltetése jelentős terhet jelent a város számára és lényegesen nagyobb humánerőforrást igényel. Az új konyhai eszközök beszerzése az igényeknek megfelelően folyamatos, és az épületek is fokozatos karbantartásra szorulnak kisebb-nagyobb mértékben. Nagyon nagy költséget jelentene egy központi konyha építése ekkora kapacitással, de az önkormányzat azért ezt a lehetőséget se vetné el hosszú távon. A későbbiekben ez megoldást nyújtana az üzemeltetési-karbantartási problémákra és a humánerőforrás hiányát is orvosolhatná.

Sport és rekreáció

Monor Város évente jelentős, 200 millió Ft-ot meghaladó forrást biztosít a különböző sportcélok megvalósítására. A finanszírozás két kiemelkedő haszonélvezője a Monori Városi Uszoda és annak látogatói, illetve a Monori Sportegyesület és annak tagsága.

A Monori Városi Uszoda látogatottsága és bevétele a hatékony szervezésnek köszönhetően optimális, ugyanakkor a működés így is jelentős önkormányzati forráskiegészítést igényel. Az energetikai fejlesztések tekintetében folyamatosan vizsgálni kell ennek mentén az Uszodához kapcsolódó pályázati lehetőségeket.

A Monori Sportegyesület a Város versenysportjának, utánpótlás nevelésének és tömegsportjának átfogó szervezését végzi. A Sportegyesület évről évre átlagosan 800 fős taglétszámmal bír. A Sportegyesület 2 látványsportággal is bír (labdarúgás és kosárlabda), ezek TAO keretei egyszerre teszik lehetővé a Monori Sportegyesület telephely és eszköz fejlesztéseit, illetve a működés támogatás finanszírozását. A stratégiai központúan működő Egyesület folyamatos támogatása az Önkormányzat kiemelt célja, figyelembe véve a mindenkori költségvetési egyensúlyi kihívásokat.

A 2024-2029 időszakban az Önkormányzat további figyelmet kell, hogy fordítson a sportrekreáció céljainak megvalósítására, mely a felnőttkorú emberek számára kínál kikapcsolódást, felfrissülést, egészségtudatos életmódot.

Ezeknek eszközei és céljai lehetnek:

- A Monori Városi Uszoda folyamatos üzemben tartása;
- A Városi Sportcsarnok folyamatos üzemben tartása;
- A Monori Sportegyesület telephelyén a futókör szabályozott, védett hozzáférhetővé tétele a lakossági felhasználás számára;

- A Tavas Park területén 800m-es rekortán futókör létesítése;
- A Strázsa-helyen és környékén a túraútvonalak üzemben tartása;
- Grundfoci és kosárlabda pályák, kondiparkok fejlesztése a város területén;
- A városi futóverseny és a kapcsolódó programcsomag évről évre történő megszervezése;
- A sportegyesületek, sportrendezvények támogatása.

A Strázsa-hegy és a Pincefalu, mint gazdasági potenciál

A 2009-ben megszületett Monor Strázsa-hegy fejlesztési koncepciója című tanulmányban kifejtésre került, hogy milyen lehetőségei és milyen veszélyei vannak a Strázsa-hegy fejlődési irányainak. Az ott felvázolt négy scenárió az elmúlt 15 évben egymással párhuzamosan, arányaiban és lokálisan eltérő módon valósult meg. A legnagyobb veszélyt a mai napig a beköltözések, a pincék nem eredeti funkciójának megfelelően, hanem lakhatási célra való használata jelenti. Ez minden esetben gradációs jelleget mutat, mivel a beköltözések túlnyomó részében egy erős minőségi romlás jelentkezik az épületen és a környezetén, ami rontja a körülötte található ingatlanok használhatósági és egyben a gazdasági értékét is. Ezt megakadályozni csak egy teljes horizontális összefogással lenne lehetséges, amely magában foglalja magát a törvényalkotót is. Az Önkormányzat feladata ebben az, hogy folyamatosan vizsgálja a lehetőségeket az összefogás megvalósítására, illetve támogató jogi környezetet tartson fenn a pincék eredeti funkciójának megőrzése és visszaállítása érdekében.

A fejlesztési koncepcióban felsorolt lehetőségek között szerepelt az, hogy helyi, már a Strázsa-hegyen meglévő magánvállalkozások investálnak a pincefaluba, hogy külső beruházó érkezik és fektet be, illetve, hogy az Önkormányzat lép fel gazdasági aktorként a területen. Azt tudjuk megállapítani, hogy mindegyik folyamat elindult és egymással párhuzamosan zajlik időszakosan változó intenzitással.

Az Önkormányzat a külterületi utak felújítására szolgáló forrásokra is pályázott és abból számos, különböző típusú, de minden esetben magas minőségű útépitést valósított meg. 2024-ben már 11. alkalommal került megszervezésre a Borvidékek Hétvégéje nevű rendezvény, ami nagymértékű önkormányzati támogatással valósult meg. Azt viszont hozzá kell tenni, hogy a Covid-járvány után újraindult programhoz a helyi borász- és vendéglátó vállalkozások már saját szervezésű és finanszírozású programokkal is hozzájárulnak. Ez előrevetíti annak a lehetőségét, hogy a rendezvény előbb-utóbb önfenntartóvá válik, és hogy az önkormányzat előbb-utóbb kiszállhat a közvetlen finanszírozásból. Az itt felszabaduló forrásokat továbbra is a Strázsa-hegybe tervezzük befektetni valamilyen formában.

Megjelentek azok a külső vállalkozók is, akik eddig nem voltak jelen a Strázsa-hegyen. Nincs feltétlenül kötődésük a szőlészethez és a borászathoz, de a befektetéseik mindenképpen az agro- és borturizmussal, szálláshellyel kapcsolatosak, ezáltal támogatva a Strázsa-hegy Önkormányzat által is vízionált hosszútávú funkciójának a megvalósítását. Várhatóan a szereplők számának növekedésével és a rendezvények számának szaporodásával a helyi és a külső vállalkozók által beinvestált tőke növekedő tendenciát fog mutatni egy hektikus mozgású görbe mentén.

Önkormányzatként a következő 5 éves periódusban folytatni szeretnénk az infrastrukturális és turisztikai fejlesztéseket saját és pályázati forrásból egyaránt. Ezek csak olyan fejlesztések lehetnek, amelyek a Strázsa-hegyet, mint turisztikai és rekreációs desztinációt erősítik a lakhatási célú beköltözésekkel szemben. Ezek között további útstabilizálások, közvilágítási- és közterületi kamerarendszer fejlesztések, illetve kirándulóhely kivitelezések lehetnek.

Ennek egyik első helyszíne a Forrás-völgy lesz, ahol az Önkormányzat az elmúlt

időszakban, a már tulajdonában lévő területek mellé megvásárolt ingatlanokat és ezzel lehetőség nyílik arra, hogy megvalósítsunk egy rekreációs kirándulóhelyet. Gyakorlatilag ez egy rekonstrukció lesz, hiszen a múltban, mikor még maga a Forrás-tó és a Forrás is létező felszíni vizek voltak, létezett ez a kirándulóhely és kistérségi szinten vonzotta a látogatókat. Egy hosszabb távú projektsorozat első elemeként tekintünk erre a Leader forrásból megvalósuló beruházásra, aminek további részeként információs és edukációs tanösvényeket is tervezünk.

Városüzemeltetés

Az elmúlt öt éves ciklus második felében a KÖVÁL Nonprofit Zrt., a feladatainak és funkciójának megváltozása okán, már nem töltötte be azt a szerepet, amit a létrehozásakor a megalkotó Képviselő-testület elképzelt. Ezért az a döntés született, hogy mint önkormányzati cég megszűnik és az intézményi működési rendszerbe kerül integrálásba a szervezet. Ez egy hosszú és nagy szakértelmet, előrelátást igénylő folyamat volt, amit végeredményképpen megfelelő szinten abszolváltunk.

Jelenleg az alábbi részterületekért felelős a KÖVÁL:

- városüzemeltetés (közparkok, játszóterek, bicikliutak, belvárosi- és fő közlekedési járdák, sétálóutca gondozása, tisztítása karbantartása, síkosságmentesítés),
- önkormányzati tulajdonban lévő utak kátyúzási és kisebb karbantartási feladatainak elvégzése,
- temetők üzemeltetése,
- csapadékvízvezetéssel kapcsolatos feladatok,
- Városi Piac üzemeltetése,
- Városi Uszoda üzemeltetése,
- közétkeztetés és a konyhák működtetése,
- közterületi parkolás üzemeltetése,
- egyéb a város életével kapcsolatos feladatok (rendezvényekre való felkészülés, eseti feladatok elvégzése).

Folyamatos kihívást jelent a szezonálisan minden évben jelentkező feladatok elvégzése mellett az ad hoc módon jelentkező munkák beütemezése és szakszerű kivitelezése. Jelenleg a város intézményei a karbantartási feladatokat saját munkaerővel látják el, sajnos ennek a hatékonysága nem megfelelő. A következő időszakban tervezzük átszervezni a karbantartási feladatokat intézmény központú megközelítésről feladatalapú alapú megközelítésre. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy karbantartó csoportokat alakítunk ki szakemberekből és az őket segítő munkásokból. Így az egyes intézményeknél, egy jól kialakított karbantartási- és munkaterv mentén tervezzük, nagy hatékonysággal ellátni a feladatokat legyen az a zöldfelület karbantartás, vagy más javítási munkák.

Mivel az önkormányzat beruházásai és fejlesztései miatt folyamatosan növekszik a gondozandó és karbantartandó terület, ezért folyamatosan fejlesztenünk kell a meglévő gépparkunkat mind számban, mind funkcióban. A humán erőforrás kapacitás esetében szintén hasonló a kihívás, mivel mind a kézi munkaerő mennyiségét és hatékonyságát, mind a szakemberek szakirányultságát növelni szükséges.

Közlekedés

Monort érintő közlekedési infrastruktúra és annak fenntartása

A Monoron áthaladó országos egy és több számjegyű utak az alábbiak:

- 4.sz. főút és
- M4 gyorsforgalmi út;

- Ady Endre út: 3112;
- Kistói út: 46102
- Kossuth L. út (Kistói és Péteri út között): 3111;
- József Attila út 3112;
- Móricz Zsigmond utca: 31314 .

A belterületi utak hossza 94 km, ezeken belül 64 km szilárd burkolatú. Csak néhány szakaszon, a problémás tulajdonviszonyok esetében, vagy a beépítetlen területeken nincs aszfalt burkolat. Az elmúlt ciklusban az Önkormányzat pályázati pénzből több belterületi és külterületi utat is fejlesztett, illetve a Közút által kezelt útjaink többsége is megújult.

Az előttünk álló években a TOP Plusz pályázatból több belterületi út is átépítésre kerül, ezek közül a legnagyobb beruházás a Petőfi Sándor utca Dózsa György és Móricz Zsigmond közötti szakaszának felújítása lesz. A Város pályázott a Monort Monorierdővel összekötő önkormányzati kezelésben lévő út átépítésére is, a megvalósulása esetén az új burkolat mellett az útpálya is kiszélesítésre kerül.

A város célja az elhasználódott belső utak folyamatos fejlesztése a lakossági igények és a közlekedésbiztonsági szempontok figyelembevételével. A Közút által fenntartott utak közül hosszú távon az Ady Endre út és a Kossuth Lajos út belső szakaszának felújításáról is gondoskodni kell, mert a megnövekedett forgalom miatt folyamatosan romlik az állapotuk.

Gyalogosforgalom – járdák, gyalogátkelők

Városunkban jelenleg meglévő járdák 80%-a szilárd burkolatú, 20% felújítandó. A városban szabványos 1,2 méter széles járdákról van szó (ez a minimum elvárás). A nem kiemelt belterületi utak mentén, egy oldalon van járdaburkolás. A 2015 óta folytatott járdaprogramban közel 20000 m² járda került felújításra. Prioritást élveztek a felújítás során azon járdaszakaszok, amelyek közintézményekhez, egészségügyi intézményekhez vezetnek, valamint a város nagy forgalmú részein helyezkednek el. A jövőben is szeretnénk folytatni a járdák felújítását, hogy polgártársaink megfelelő módon és biztonságosan közlekedhessenek.

Gyalogátkelők tekintetében az elmúlt időszakban számos beruházás valósult meg. 2017-től a következő helyeken építettünk zebrákat:

- a Kistói úton a Halas utca kereszteződésénél,
- a József Attila u. – Batthyány u. kereszteződésben,
- a Kossuth Lajos utca – Mátra utca torkolatánál,
- Liliom utca – Nemzetőr utca kereszteződésénél.
- 2021-ben az Okos Város keretében új, illetőleg meglévő gyalogátkelőket „okosítottunk” meg. Ezek a következők:
- Kistói út – Halas utca csomópont,
- József Attila u. – Batthyány u. kereszteződés,
- Ady Úti Általános Iskola előtti gyalogátkelőhely és az Ady Endre utca - Erzsébet királyné utcánál,
- illetőleg a Kossuth Lajos utcán kettőt létesítettünk, egyrészt a Krúdy Gyula utca kereszteződésénél, másrészt a Kistói úti csomópontban.

A tavalyi évben is valósítottunk meg gyalogosátkelő modernizálást a Liliom utca – Nemzetőr utca kereszteződésében, valamint tervezettni kezdtünk egy teljesen új gyalogosátkelőt a Kistói út – Damjanich utcai csomópontban.

Az önkormányzat célja a jövőben is a biztonságos közlekedés elősegítése településünkön így, ha a gazdasági helyzetünk engedi, akkor folytatjuk a járdaépítési programot, és a további gyalogosátkelők megvalósítását is prioritásként kezeljük.

Kerékpárutak

Monoron a kerékpárút hálózat fejlesztése folyamatosan zajlik, bár a helyi útvonalak kiépítése és korszerűsítése eddig még feltétlenül nem terjedt ki az összes település részre, de a fenntartható mobilitás érdekében több projekt és fejlesztési terv is készül, így a települési kerékpárút-hálózatfejlesztési terv is.

A városban már működnek kijelölt, burkolt kerékpárutak (például az Ady Endre, a Kistói és a Kossuth Lajos utcák mentén), amelyek biztosítják a biztonságos közlekedést a belvárosban. A környékre vonatkozóan azonban a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése korlátozottabb, a belső, városon belüli útvonalak mellett hiányoznak az összekötő, térségi szintű kerékpárutak, amelyek megkönnyítenék a város és a szomszédos települések közötti biztonságos közlekedést. Összességében a jelenlegi hálózat Monor belső forgalmát képes ellátni, azonban a térségintegráció és a kerékpáros turizmus fejlesztése érdekében további beruházások és átfogó tervek szükségesek a jövőben.

Az elkövetkező években a TOP Plusz pályázat keretein belül megépítjük a Kossuth Lajos utcán és a József Attila utcán a kerékpárutat, ami nagymértékben elősegíti majd a biztonságosabb közlekedést ezeken a forgalmas szakaszokon.

Közlekedés – rendszerszervezés

Forgalomtechnikai intézkedések tervezéséhez nagy szükség volna rendszeres forgalomszámlálásra Monoron is. Monoron, a város belső részén nincs lámpás kereszteződés, a város előnyben részesíti a körforgalmakat.

Monor térségi közlekedési csomópont jellege indokolja egy intermodális csomópont és egyben P+R parkoló rendszer kiépítését elsősorban a vasútállomáshoz kapcsolódóan. Ez a fejlesztési igény a Településfejlesztési Stratégiában már szerepel. A Budapest-Cegléd vonalszakasz fejlesztése kapcsán sor került az állomás felújítására, valamint lebonyolításra került 198 db P+R parkolóra és 20 db B+R parkolóra vonatkozó engedélyezési eljárás. A beruházás nem valósult meg. Jelenleg is készül egy terv a vasútállomás parkolási anomáliáinak megoldására.

A fejlesztés még nagyobb hangsúlyt kell, kapjon az ún. repülőtéri gyorsvasút kiépítésének kapcsán, amelynek keretében Monor középállomásból elágazó állomássá alakul át.

A fejlesztés a vasúti pályát közúton keresztező forgalmat jelentősen érinti:

- az Ady Endre úti kereszteződés külön szintű lesz, s ezzel már két ponton lehet keresztezni akadálytalanul a vasútvonalat a város területén (a másik a Kistói út, ahol közúti aluljáró épült korábban);
- a terv továbbá tartalmaz egy 88 férőhelyes P+R parkolót is a vasútvonaltól délre.

Monoron indokolt egy jóval nagyobb volumenű fejlesztés, ami a kapcsolódó közlekedési módok zökkenőmentes átjárhatóságát biztosítja a várhatóan még inkább megnövekedő utasforgalom számára. De ezek mellett mindenképpen fontos lenne így a 4-es gyorsforgalmi út megnyitása után, a megváltozott forgalmi viszonyok tekintetében újra gondolni a monori közlekedést szakértők bevonásával.

Parkolás

Monor vonzó kisvárosként és közigazgatási központként számos olyan funkcióval rendelkezik, amely jelentős nagyságrendű gépkocsiforgalmat generál. Ezek a funkciók

koncentráltan a városközpontban találhatók, illetve elszórtan bizonyos jól meghatározható városi úthálózati elemek mentén.

A parkolók elsősorban a város funkcionális központjának gerincét adó Kossuth Lajos utcában találhatók. A Kossuth Lajos utca parkolói (párhuzamos elrendezésben) számos közintézményt és kereskedelmi egységet szolgálnak ki. A városi piac (és részben a helyközi buszpályaudvar) kiszolgálására a parkolóhelyek jelentősebb koncentrációját találjuk a Piac téren. További, kötelezően kialakított parkolóhelyek az egyes nem városközpont-hoz tartozó közintézmények, létesítmények (sportcsarnok, uszoda), kereskedelmi egységek és a nagyobb foglalkoztatók közvetlen szomszédságában találhatók.

A legjelentősebb közterületi parkolást szolgáló, de nem e célra kiépített terület a monori vasútállomás mellett található rakodóterület, ahol naponta 270-300 autó parkol, mintegy P+R funkcióban működtetve azt.

Parkolási (mobilitási) szokások alakításával a parkolási díj bevezetésével igyekszik a helyzeten változtatni az Önkormányzat. Monor belvárosában a parkolás 2009 óta díjfizetéssel jár. Jelenlegi technikai üzemeltető a KÖVÁL Monori Városüzemeltetés. A városban 7 parkoló óra üzemel, amelyek nem okos rendszerűek és nincsenek központi rendszerre kapcsolva. A jelenlegi órák nem továbbfejleszthetők.

Az elmúlt öt évben az intézményfejlesztések, útépitések mellett fejlesztettük közterületeinket is. A lakossági igények és a megnövekedett gépjárműforgalom miatt az ingatlanfejlesztőkkel együtt növeltük a parkolóhelyek számát a városban. Így kivitelezésre került a Városi Bölcsődénél 11 db, a Városi Piacnál 27 db, az Ady Endre utcában 35 db, a Bajcsy-Zsilinszky utcában 31 db, a Manófalva Bölcsődénél 41 db, a Deák Ferenc utcában 40 db, a Szakorvosi Rendelőintézetnél 16 db parkoló. Átépitésre került a Dr. Gombos Matild Egészségháznál 35 db és a Városi Sportcsarnoknál 18 db parkolóhely.

Az elkészült parkolók biztonságosabbá és kényelmesebbé teszik a monoriak mindennapjait, ezért a későbbiekben is tervezünk a város több pontján hasonló fejlesztéseket, így a TOP Plusz pályázatoknak köszönhetően a Petőfi utcán is több parkoló épül majd az elkövetkező években.

Az önkormányzati fejlesztések keretén belül is tervezünk további parkoló építéseket, ami azért is nagyon fontos, mert ezáltal rendezettek lesznek közterületek, és új, ápoltságú zöldfelületeket tudunk kialakítani. Elindul a Deák Ferenc utca párhuzamos parkolójának tervezetése. Tervezzük a Móricz Zsigmond utcán és a Jászai Mari téren, az iskola és az óvoda környékén is parkoló építését, valamint szeretnénk a Kiss Ernő utca és a Németh Ágoston utcai lakótelepek parkolási anomáliáját is megoldani.

Közművek

Víziközművek

Monoron jelenleg a teljes víziközmű szolgáltatást (a csapadékvizet kivéve) a Daköv Kft. végzi. A szolgáltató cég teljesen önkormányzati tulajdonban van (64 települési önkormányzat) és három üzemigazgatósággal rendelkezik (Dabas, Bag, Monor), amiből a monori a legkisebb 10 településsel. Az ivóvíz hálózatunk csak Monorierdővel közös, a többi településnek saját kútjai vannak.

Monor 6 darab kitermelő kúttal rendelkezik, melyekből most 4 van üzemben. A kitermelt víz mennyisége az év túlnyomó részében elegendő a vízigény kielégítésére. Az utóbbi években a nyári kánikulai időszakokban kialakult olyan helyzet, hogy a vízigény meghaladta a kiter-

melési kapacitást és a felső tározóban olyan mértékben csökkent le a vízszint, hogy az a város magasabb pontjain, illetve az emeletes házak felső szintjein nyomáscsökkenést okozott. Ennek a problémának a megoldására a város vízkorlátozási tervet fogadott el.

A vízkezelő rendszerünk legfontosabb eleme a vas-mangántalanító berendezés, mely egyben az ammónium eltávolítást is végzi. Ez az eszköz 2016-ban került beüzemelésre, azonban az utóbbi időszakban olyan működési problémák léptek fel, amit csak egy átfogó nagy karbantartással, a működés részbeni átalakításával és az irányítástechnika újra programozásával lehetett orvosolni. Az idei évben, tavasz végén indulhat a próbaüzem.

A városi gerinchálózat erősen elöregedett, amiből fakadóan az indokoltnál jóval több csőtörés történik a hálózaton. Ennek a gazdasági vonzatán túl, lokális vízminőségben jelentkező negatívumai is vannak. A magas vas-mangán tartalom miatt az ivóvíz csőhálózat belső felén vas-mangán baktérium biofilm réteg alakul ki. Az uralkodó áramlási viszonyok mellett ez a biofilm a csőfalhoz tapad. Azonban mikor hirtelen megváltoznak az áramlási viszonyok (irány és/vagy sebesség), akkor ez a biofilm leszakadhat és előbb-utóbb megjelenhet a fogyasztási pontokon. Egészségügyi kockázata nincs, azonban optikailag kifogásolható és nem fogyasztja senki szívesen ebben a formában az ivóvizet.

A következő öt év legfontosabb feladatai a minőségi és mennyiségi szempontból is biztonságos ivóvíz-szolgáltatás szempontjából:

- 1.) Minden kút esetében kútdiagnosztika elvégzése fog megtörténni, ami pontos képet fog adni arról, hogy a kút milyen fizikai állapotban van:
 - mekkora a valós vízáadó kapacitása,
 - milyen állapotban van a szűrőcső,
 - kell-e beavatkozni a szűrőszakasz tisztításával kapcsolatban.
- 2.) A használaton kívül lévő szivattyúk bevizsgálásra és felújításra kerülnek, hogy legyen hideg tartaléka a vízműnek,
 - amennyiben nincsen más megoldás, akkor akár új kutak fúrására is sor kerülhet,
 - a vas-mangántalanító felülvizsgálata után elindulhat a próbaüzem,
 - a sikeres próbaüzem után már ki lehet bocsájtani a hálózatra a tisztított vizet.
- 3.) Miután ez megvalósult, elindul egy átfogó rendszertisztítási folyamat, mely magában foglalja az alsó- és a felső tározó, valamint a teljes csőhálózat takarítását és öblítést.

Szennyvízhálózat és szennyvízkezelés

A monori szennyvízgyűjtő hálózat három különböző gyűjtőtípus kombinációjából épül fel: gravitációs, vákuumos és nyomott. Jelenleg a monori szennyvízkezelés minden területen többletterhelésnek van kitéve. Mind a hálózat vákuumos része, mind pedig a szennyvíztisztító telep hidraulikai- és szervesanyag-terhelése a beépített kapacitás felett van. Ebből kifolyólag számos és sokrétű kihívásokkal küzdünk a működtetés kapcsán.

A vákuumos rendszer két vákumgépháza túlterhelt állapotban van, ami a rákötések számából és a vákumágak túl hosszú mivoltából fakad. Amennyiben egy vákumágon levizesedik a gyűjtőcső, ami a levegő-szennyvíz arány felborulását jelenti, akkor az egész ágon megszűnik a szennyvízszállítás. A szennyvízgyűjtő csőhálózat egy része olyan betoncsövekből áll, amelyek keresztül nagymértékű az infiltráció, azaz a talaj- és/vagy esővíz beszivárgása a csőfalon keresztül. Ezen túl szintén növelik a szállított szennyvíz mennyiségét a szennyvíz hálózatba bekötött csapadékvíz áramok. Ennek egy része lakossági, másik része az 1970-es években épített szennyvíz- és csapadékvízgyűjtő hálózat közösített szakaszai.

A szennyvíztisztító telep túlterhelése, mint agglomerációs jelenség Monor esetében is évek óta problémát okoz. Ezért már az előző ciklusban elkezdtek a telep bővítés tervezését, ami el is készült, viszont a bekerülési költsége okán saját forrásból képtelen kivitelezni a Város. Ezzel párhuzamosan elkészült az agglomerációs átszervezési tanulmányterv is, amely bemutatja az égető szükségességét a fejlesztés megindításának. A fejlesztés legfőbb eleme a biológiai szennyvíztisztítás kapacitásának megduplázása egy új medencével és a hozzá tartozó műtárgyakkal, kiegészítő berendezésekkel.

A következő öt év fejlesztési feladatai szennyvízkezelés tekintetében:

- a vákuumos szennyvízgyűjtő hálózat felülvizsgálata és ott ahol ez lehetséges, a gravitációs szállításra áttérés,
- a lakossági csapadékvíz rákötések lokalizálása és ezek megszüntetése,
- a vállalkozási szerződések meglétének vizsgálata, a már meglévő szerződéses kapacitások ellenőrzése és amennyiben szükséges, akkor a felülvizsgálata,
- minden előkészítő munka elvégzése, amely a szennyvíztisztító telep fejlesztéséhez igényelt forrás megérkezéséig szükséges, hogy azon nyomban elkezdhető legyen a munka.

Csapadékvíz

Monor város a csapadékvíz szempontjából kettős helyzetben van. A város alacsony fekvésű részein folyamatos talajvíz problémákkal küzdenek, amelyek mind az ingatlanok, mind a közművek állagát negatívan érintik. Megtelnek időszakosan a pincék, a vízóra aknák, illetve a több évtizeddel ezelőtt épített, de mára felhagyott szennyvízszikkasztó tartályok kimosódnak és szennyezik a talajvizet.

Itt kell megjegyezni azt, hogy ez az egyik pont, ahol a szennyvízkezelés és a csapadékvízvezetés összekapcsolódik és egy komplex problémát képez. A belvárosból a közösített csatornahálózaton keresztül a szennyvíz a csapadékvízzel együtt jut el a telepre. A beton vagy eternit szennyvízgyűjtő csövek elvékonyodott falán infiltrálódó csapadék- és talajvíz terheli a szennyvízgyűjtő- és szállítóhálózatot, illetve hidraulikusan terheli a szennyvíztisztító telepet. Komolyabb záporvíz esetén a biológiai tisztítás szakaszának úgynevezett kimosódásáról beszélhetünk, amikor a beérkező, csapadékvízzel felhígult nagymennyiségű szennyvíz alacsony szervesanyag tartalmából adódóan éhen halnak a biológiai tisztítást végző anaerob- és aerob baktériumok, illetve nagyon lerövidül a tartózkodási idő.

A város magasabban fekvő pontjain, az elmúlt évek extrém csapadékszegény időszaka és a megnövekedett vízfogyasztás miatt nagyon lecsökkent a talajvízszint. Az ásott kutak már régen kiszáradtak, a sekély fúrású kutakban is eltűnt a víz. Ezért egyre mélyebbre fúrják a kutakat és egyre többen használják ugyanazt a vízadó réteget, ami idővel ennek is a kiapadását fogja jelenteni.

A település csapadékvízgyűjtő hálózata kétfajtára osztható: elvezető árokrendszerekre és szikkasztó árkokra. Kialakítás szempontjából még változatosabb a kép: fedett, illetve teljesen, vagy részlegesen burkolt árok, és földmedrű medencék. Az elvezető árokrendszer legnagyobb eleme a várost a Strázsa-hegy felől ölelő körcsatorna, mely az 1960-as évek végén történt hatalmas esőzés miatt kialakult elöntés után indult kivitelezésre. Sajnos ez a körcsatorna is szerepet játszott a külterületeken lezajló talajvízszint csökkenésben. A szikkasztó árok állapota erős kettősséget mutat. Számos esetben betemetésre kerültek a lakosság által, vagy elhanyagolt állapotban vannak, míg más esetekben kifejezetten jól karban vannak tartva. A fő elvezető árokrendszerek karbantartása a KÖVÁL, mint városüzemeltetés feladata, amit szezonálisan tavasszal és ősszel végeznek el ütemterv

szerint.

A városvezetés által végzett útépitési projektek esetében mindig törekszünk a felújítandó vagy megépítendő útburkolatot az azt határoló padkával és árkokkal együtt kezelni.

Az elkövetkező öt évben, a már az Európai Unió által is szorgalmazott csapadékvíz megtartási irányelvek mentén tervezzük az útépitésekhez kapcsolódó árokfelújítási munkák kivitelezését. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben elvezető árkot kell építeni egy adott területen a magas talajvízszint terhelés miatt, akkor is lefolyásgátló küszöböket tervezünk be, melyek a víz egy részét a területen tartják. Ezzel együtt az új árok felületének csak egy része lehet burkolt, vagy az egész felületnek áttörtnek kell lennie, hogy el tudjon szivárogni az összegyűlt csapadékvíz.

Környezetvédelem

Hulladékgazdálkodás

Monoron jelenleg a szilárd hulladék gyűjtése és kezelése több szereplő együttműködésével valósul meg. A házhoz menő kommunális és szelektív hulladékgyűjtést és szállítást a DTKH Nonprofit Kft. végzi. A cég a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Társulás közszolgáltatója. A társulási Kecskemét központtal, 101 települést lát el szolgáltatásaival. A társulás irányítását a Társulási Tanács végzi, amelyben a tagokat 13 településcsoportban a polgármesterek választják maguk közül. Az elmúlt öt éves ciklusban európai uniós pályázati forrásból kerültek beszerzésre azok a lakossági merevfalú hulladékgyűjtő edényzetek (sárga kuka), amelyben a szelektív hulladékot gyűjtik a háztartások és melyeket kétheti rendszerességgel ürít a szolgáltató. Ezzel első ütemben már nagymértékben lehetett csökkenteni a gyűjtött hulladék mennyiségét, hiszen nem kellett minden alkalommal új zsákokat kijuttatni vagy vásárolni.

A következő mennyiségcsökkentő lépést a kötelező visszaváltási rendszer (DPR) bevezetése jelentette. A betétdíjjal rendelkező műanyag flakonok így teljesen kikerültek a szelektív hulladékgyűjtés anyagáramából.

Az inert hulladék kezelését is a DTKH Nonprofit Kft. végzi. A kommunális hulladéktól mentes inert (építési, bontási) hulladékot mérlegelés után lehet elhelyezni a gyűjtőterületen, lerakói díj ellenében.

A betétdíjjal nem rendelkező üveghulladékot a hulladékudvar előtti közterületre kihelyezett gyűjtőedényzetbe tudja betenni a lakosság ingyenesen. A hulladékudvar üzemeltetője, a Vertikál Nonprofit Zrt., a másik szereplője a városi hulladékgazdálkodásnak. Erre a hulladékudvarra ingyenesen lehet kiszállítani szétválogatott állapotban az alábbi hulladékokat:

- elektronikai hulladékok,
- szárazelemek, akkumulátorok,
- fényforrások,
- veszélyes hulladékok (festékek, olajok, stb.),
- gumiabroncsok (2 pár ingatlanonként évente),
- lomtalanítási hulladék.

Házhoz menő lomtalanítást végez a DTKH Nonprofit Zrt. Monor város területén az év egy meghatározott időszakában. Ezentúl lerakói díj ellenében lehet beszállítani lomtalanítási és

kommunális hulladékot, amely 1 m³ felletti mennyiség esetében lerakói díj ellenében történhet meg.

A legnagyobb kihívást a hulladékgazdálkodás területén az illegális hulladéklerakás jelenti. Ez a mára már bűncselekményi kategóriába sorolt tevékenység jellemzően a külterületét sújtja a településnek. A városban megjelenő hulladékhalmok azon szolgáltatóktól és közületektől származnak túlnyomó részben, amelyek valamilyen okból nem rendelkeznek hulladékszállítási szerződéssel.

Az illegális hulladéklerakás nagyon komoly problémát és anyagi megterhelést jelent a városnak. Emiatt folyamatosan szervezünk edukációs előadásokat az oktatási intézményeinkben, szemétszedést szervezünk a lakosság bevonásával, hogy szembesüljenek a probléma súlyosságával és időről-időre tájékoztató anyagokat jelentetünk meg a nyomtatott és digitális felületeinken.

Az elkövetkező 5 év legfontosabb feladatai a hulladékgazdálkodás területén a város szempontjából:

- a városban működő vállalkozások esetében a hulladékgazdálkodási szerződések felülvizsgálata,
- a közterületi hulladékgyűjtő edényzetek eloszlásának felülvizsgálata, új eszközök beszerzése és/vagy meglévő edényzetek áthelyezése,
- kapcsolattartás a közszolgáltatást végző szervezetekkel és a munkájuk minőségének és hatékonyságának folyamatos monitorozása,

Az illegális hulladéklerakás elleni küzdelem folytatása és minden lehetséges eszköz megvizsgálása, amely ebben a segítségünkre lehet:

- a közterület-felügyelők és a mezőőrk munkájának összehangolása,
- az illegális hulladéklerakás szempontjából fertőzött területeken lévő külterületi utak sorompóval történő lezárása,
- a sorompók mellé közterületi megfigyelő kamerák kihelyezése,
- edukációs programok folytatása.

Városi klíma

Monor tekintetében elmondható, hogy a városi klíma problémája létező dolog, de a település mérete, struktúrája és elhelyezkedése miatt a lakosság életkörülményeit jelenleg még csak kis mértékben befolyásolja.

2. ábra: Városklíma bemutató ábra

Az elmúlt időszakban Monor Város Önkormányzata több monori civil szervezet segítségével komoly előrelépéseket tett a környezetvédelem területén és így a városi klíma javításával kapcsolatban is. A szemétszedési akciók mellett az elmúlt években több faültetési program is zajlott a város közterületein.

A klímavédelem hatékonysága helyi szinten jelentős mértékben múlik az épületek energiafelhasználásának racionalizálásán, amely a CO₂ kibocsátás csökkentésében igen fontos szerepet játszik. Az önkormányzat a fejlesztéseinél nagy hangsúlyt fektet az energiahatékonyságra és a megújuló energiaforrások alkalmazására.

Az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó másik nagy cselekvési terület az alkalmazkodás, ahol az önkormányzatok kezdeményező hozzáállása ugyancsak megkerülhetetlen.

Villámárvíz veszélyeztetettség: A települések villámárvíz veszélyeztetettségét alapvetően a vízgyűjtő területének tulajdonságai határozzák meg. A villámárvíz tényleges kialakulása a vízgyűjtőn előforduló csapadék intenzitásától függ. Monorra nem jelöl a térkép ilyen, viszont a szomszédos Gomba, Káva és Pánd közepesen veszélyeztetett. Ennek a vízlefolyás iránya miatt komoly jelentősége van Monor esetében, mivel a lezúduló víz Gomba felől érkezik a településre.

Jövőbeni célok: Az elmúlt években fokozatos fejlesztések történtek a város közterületein. A cél az, hogy még több legyen a tervezett, gondozott zöldfelület, ezért továbbra is parkokat, játszótereket kell kialakítani. A városi klíma optimalizálása miatt, jelenleg a legolcsóbb módszer a fásítás. A városvezetés célja, hogy a fásítás tovább folytatódjon és ne csak a közterületeken, hanem a lakóingatlanokon is. Így a fásítási program mellett megoldást kell találni a zöldhulladék optimális kezelésére és hasznosítására, aminek a jelenlegi kötött jogszabályi rendszer komoly korlátot szab.

Továbbra is fontos cél az épületeink energetikai korszerűsítése, ami szintén nagymértékben csökkenti a városi klímát, de az ilyen komoly anyagi ráfordítást igénylő beruházások, továbbra is csak pályázati forrásokból valósíthatóak meg.

Digitális stratégia a gazdasági program részeként

Szinte minden városi működési területet érintő kiemelt fejlesztés prioritása a digitális átállás. A digitális átállás működési modellváltást jelent, ami a város és társadalma minden működési területét potenciálisan érinti.

Monor azon ritka városok egyike, amelyek rendelkeznek okos város stratégiával és a kapcsolódó modellprogram kertében megvalósított fejlesztésekkel. Ennek háttérében az alábbiak állnak:

„A Kormány a 2040/2017. (XII. 27.) határozatában döntött arról, hogy az „okos város” technológia magyarországi elterjesztése érdekében a kapcsolódó fejlesztéseket egy központi infrastruktúra létrehozásával kell támogatni, amelynek település szintű megvalósítását először szűk körben, pilot projekt létrehozásával kell tesztelni. A Kormány a projekt tesztalanyául – a város mérete, településszerkezetének reprezentativitása és földrajzi elhelyezkedése alapján – Monor városát jelölte ki. A települési jellemzői Monort nagyszámú hazai hasonló településtípus adaptálható példájává teszi.

A helyi fejlesztések megalapozása és az okos város működési modell adaptálhatósága okán a pilot projekt részeként megvalósult Monor Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (továbbiakban: ITS) megújítása, amely a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet és az 56/2017. (III.20.) Korm. rendelet tartamának megfelelően már az okos város fogalomkör és ezzel a vonatkozó Lechner Tudásközpont által biztosított módszertan alkalmazásával történik. Az ITS „okosítás” alapja tehát a LTK által kidolgozott okos város fejlesztési és működési modell módszertani csomag, amelyet Monor, stratégiájának megújításakor módszertani iránymutatóként használt.

Az alábbiakban bemutatott tartalmak részben a Monor Okos Város Stratégia dokumentációjára, részben pedig a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiát megalapozó háttérvizsgálatokra épülnek.

Mindemellett fontosnak tartjuk, a Monor Okos Város pilot projekt tartalmi elemeit és azok státuszát, jövőképét. Előbbi a tervezési kontextus tisztázása miatt fontos, utóbbi oka pedig, hogy az FVS Kézikönyv módszertanát követve gyakran utalunk (akár kódszámmal is) a Monor Okos Város Projekt helyben vagy központosított megvalósult fejlesztési elemekre.

A Monor Okos Város Projektben megvalósított fejlesztéseknek két típusa van: 1.) a központi platformszolgáltatások helyi alkalmazása és 2.) a kifejezetten helyi fókuszú fejlesztések.

Központi platformszolgáltatások helyi alkalmazása

Kód	Projekt címe	Tartalom – státusz
1.	K1 - Települési mobil-applikáció	A központi mobilapplikációs keretrendszer helyi igényeknek megfelelő általános célú adaptációja történt meg. A központi alkalmazás az alábbi funkciócsoportokat biztosítja a monori önkormányzat, valamint a monori lakosság részére: - Kommunikációs modul - hírek, - önkormányzati szolgáltatások, - kérdőív - Városüzemeltetés modul (hibabejelentő) - ügymenet támogató megoldás (workflow) - önkormányzati időpontfoglalás - Felhasználói profil A felsorolt funkciócsoportokat olyan módon alakítja ki a projekt, hogy azok illeszkedjenek a Monor város működésmódjához és hatékonyan támogatni tudják a működésben közreműködők munkavégzését.
2.	K2 - Városhálózati rendszer	A központi városhálózati rendszer projekt keretében a település és a településben lévő intézmények, kereskedők és az ott élők igényeire rugalmasan testre szabható

Kód	Projekt címe	Tartalom – státusz
	bevezetése, integrációja	nyílt rendszer alkalmazás-fejlesztése történt meg, mely felhasználja a közigazgatásban jelenleg is már használatban lévő rendszereket, eszközöket.
3.	K3 - Települési térinformatikai platform	A platform a településrendezés, településtervezés, településfejlesztés és üzemeltetés folyamatait támogatja különböző adatkörök térképi megjelenítésével és menedzselésével. Ily módon az önkormányzatok földrészlet-részletességgel követhetik nyomon a rendszerbe adatszinten bekerülő építésügyi és helyi hatósági ügyeket, a rendezési tervek megvalósulását, a területén zajló építési munkák előrehaladását, a munkával érintett közműveket. A platformra építve a továbbiakban a lakosság könnyebben bevonható a település működésének átláthatóságát és hatékonyságát biztosító helyi adatgyűjtésbe, valamint a fejlesztési projektek monitorozásába.
4.	K4 - Települési épületüzemeltetési rendszer - Települési Középület Kattaszer	Bevezetésével az önkormányzat optimalizálni tudja az ingatlanok üzemeltetését és hasznosítását. A digitális épületállományon modellezni tudja egy-egy ingatlan felújításának energiafogyasztásra, üzemeltetési kiadásokra való hatását, ezzel az önkormányzat hatékonyabban tervezheti és ütemezheti a felújításokat. A TKÉK a következő főbb területeket fedi le: középület kataszteri nyilvántartás, helyiségnylvántartás, eszköznyilvántartás, üzemeltetés, dokumentumkezelés, BIM modell alapú helyiséggazdálkodási adatok (m ² tekintetében arányosítható üzemeltetési feladatok) pontos kezelése, széleskörű riportálás, építészeti támogatás, épületüzemeltetéshez köthető közbeszerzések (pl. takarítás, őrzés-védés) támogatása, energetikai adatok rögzítése.

Monor Okos Város projekt keretében megvalósult helyi érdekű fejlesztések

Kód	Projekt címe	Tartalom - Státusz
H1 Energetikai alprojekt	H1.1 – Közvilágítás	A projekt keretében a település teljes területén megvalósul a lámpatestek LED-es fényforrásra való cseréje, a lámpatestek egy részének távfelügyeleti rendszerbe való bekötése, fényerősség lámpatestenkénti egyedi vezérlése, intelligens adaptív fényerősség szabályozókkal mozgásérzékelőkkel. A fejlesztés keretében megtörtént az összes lámpatest cseréje, ami a település teljes közvilágításának 100 %-t érinti. A lámpatestek cseréjén túl a fejlesztés tartalmazza közvilágítási vezérlők telepítését is.
	H1.2 – Épület üzemeltetés	Monor Város részéről előre kijelölt önkormányzati tulajdonú ingatlanok „okosítása” telepített villamos-, víz- és gázmérő szenzorokkal, valamint hőmérséklet-, páratartalom-, széndioxid szint-, mozgásérzékelő, hőmennyiség-, vízhőmérséklet-, légnyomás-, jelenlét-szenzorok, valamint a telepített fűtés-, szellőzés- és világításvezérlő eszközök segítségével az optimalizált energia-, vízfelhasználás, továbbá az épületek kihasználtságának mérése a kimutatható és fenttartható költség- és energiahatékony épületüzemeltetés érdekében. Az alprojekt keretében végzett szoftverfejlesztés célja a szenzorokból érkező adatok gyűjtése, feldolgozása és prezentálása, valamint manuális, továbbá szabályalapú beavatkozások végrehajtása.
H2 Okos utca alprojekt	H2.1 Közlekedés biztonság H2.2 Internet pontok, Digitális táblák H2.3 Intelligens vizesblokk H2.4 Okos pad H2.5 Okos járda	H2.1 – H2.5 Integrált zebra és járda alprojekt Az okos zebrák kiemelt funkciója, hogy mind nappal, mind éjszaka figyelemfelkeltő villogó LED világítás figyelmezteti a járművezetőket az átkelőhelyre az úttest mindkét oldalán, mindkét forgalmi irányban. Emellett méri a gépjármű áthaladási sebességét, miközben számolja zebrán áthaladó gépjárműveket és gyalogosokat is. A rendszer összességében olyan információkkal szolgál, melyek megalapozhatják a hatósági beavatkozást. Hat helyen került kiépítésre. H2.2 – Digitális tájékoztató táblák: Az alprojekt tartalma összesen 9 db kül- és beltéri okos információs érintő képernyős terminál kihelyezése, amelyek 0-24 órában rendelkezésre állnak. A terminálok utólagosan kárpessé tehetők érzékelők (hőmérséklet, páratartalom) befogadására. H2.3 – Intelligens vizesblokk: Az alprojektben belül három, távolról is irányítható automata működésű öntisztító intelligens vizesblokk telepítése történik, ami 0-24 órában áll a helyi lakosok rendelkezésére. A vizesblokkok konkrét elhelyezkedése: Városházpark Szent István tér, Tavasz park, Orbán tér (Strázsahegy). A projekt tartalmaként megvalósul a vizes-

Kód	Projekt címe	Tartalom - Státusz
		blokkok telepítése, közművekhez történő csatlakoztatása, valamint a digitális irányítást lehetővé tevő hálózati kapcsolatok lehetőségének megteremtése a működtetés beindítását lehetővé tevő beavatkozások. A vizesblokk használatáról és a hibákról a rendszer a H9 Helyi adatfogadó és előfeldolgozó (midrange) küld adatokat. H2.4 – Okos pad: 6 db 3 ülőhelyes nyitott okos pad telepítése történik az alprojektben belül. Az utcai látképbe illeszkedő, rongálásbiztos kivitelű okos padok ülőhelyenként legalább 1 db USB és 1 db lightning (apple típusú telefon töltő) típusú szabványos töltőcsatlakozást biztosítanak. A padok képesek elektromos hálózati bekötés nélkül, a napenergiát hasznosítva töltőárammal ellátni a csatlakozókat akár tartós napmentes időben is, de elektromos hálózatra kötve is működőképesek. A padok képesek 24/7 órás négyévszakos üzemelésre.
H3	H3 – Okos iskola	H3.1 - Okos tanterem menedzsment rendszer kiépítése: Korszerű technikai/technológia megoldásokra alapozva, az ezt támogató innovatív rendszerszoftverek és újszerű pedagógiai módszerek körének szélesítésével a digitális írástudás folyamatos fejlesztése, mind az iskolai, mind pedig az iskolán kívüli szereplőket megcélozva. H3.2 Tanuló azonosító és szülői értesítő rendszer/e-számlázás szolgáltatás: A tanulók iskolai étkeztetésével kapcsolatos ügyvitelkezelést és e-számlázást támogató szolgáltatás, a tanulók iskolába érkezésük és az iskolából való kilépésük követhetőségét biztosító, valamint az intézményi étkeztetéssel kapcsolatos – kiemelten az e-számlához kötődő – funkciók/szolgáltatások fejlesztések megvalósítása
H4	H4 – Várostarca	1) A K1 települési mobilapplikációval való szoros integrációra tekintettel a helyi városi portál (www.monor.hu) továbbfejlesztése; 2) Új helyi várostárca kisalkalmazás fejlesztése a MOV projektelemek integrációjának elősegítése érdekében; 3) A városkártya rendszer fejlesztése központi projekthez tartozóan a városkártya helyi bevezetéséhez szükséges kiegészítő feltételek biztosítása, beleértve a helyi kártyaolvasók és szükséges munkaállomások biztosítását, valamint a városkártya helyi bevezetésével összefüggő szervezési feladatok végrehajtását (városkártya elfogadó partnerek felkutatása, bevonása és a kapcsolódó üzleti és szerződéses keretek kialakítása).
H5	H5 – Térfigyelő-rendszer korszerűsítése	A projekt keretében a meglévő városi kamerarendszer korszerűsítésére, egységesítésére és fejlesztésére kerül sor. A megvalósult fejlesztésnek köszönhetően megerősödik a kamerarendszer központi egysége is, az alkalmazott okos megoldásoknak köszönhetően pedig kisebb emberi erőforrás igénytel jobban hasznosul majd a megoldás. A kihelyezett eszközök az igény szerint alkalmazott technológiájának köszönhetően a következő funkciókat tudják ellátni (példák): • forgalomszámlálás (jármű fajtára szűrve), forgalomfigyelés • rendszámfelismerés • képes arra, hogy egyes helyszíneken a tilosban parkolást azonosítsa és riasztást adjon a közterület felügyelők számára • baleseti analitikát biztosít
H8	H8 – Intelligens kerékpártárolók	A projekt tartalmaz fizikai fejlesztést és a szükséges szoftveres kapcsolódás biztosítását a kezelési központhoz. A projekt keretében 5 helyszínen 100 db intelligens kerékpáros dokkolóhely kiépítése történik meg.
H9	H9 – Helyi adatfogadó és előfeldolgozó (midrange)	A rendszer tervezetten a Monor Város részéről a Monor Okos Város Projekt keretében telepítésre kerülő helyi okos eszközökben (pl. okos pad, intelligens vizesblokk, intelligens kerékpártárolók) keletkező adatokat gyűjti össze és tárolja, továbbá célzott funkcióival megkönnyíti és a központosítja az adatok fogadását, egységes formátumra való konvertálását és más komponensek számára történő eljuttatását interfészek kialakításával.

A gazdasági program részeként a jövő feladatait összekapcsolva a már kiépített infrastruktúrákkal és alkalmazásokkal a nemzetközi szinten is alkalmazott hat okos város karakterisztika mentén ismertetjük.

Okos/digitális kormányzás

Fő tartalmi eleme az e-kormányzás és e-közigazgatás elterjedése, amiben az önkormányzatok a főszereplők – az önkormányzatok fejlesztő tevékenysége fontos az egyén és a helyi ill. országos digitális rendszerek közötti kapcsolatok megteremtésében. Az okos kormányzás a digitális elemeken túlmutatóan magában foglalja a partnerségi együttműködések előmozdítását is.

Fejlesztések jelenlegi helyzete Monoron: A digitális kormányzás egyik legfontosabb feltétele a városban bármilyen formában keletkező adatok és információk digitális formátumban történő összegyűjtése, rendszerezése és döntéshozatalban történő felhasználása. Ezt Monoron a H9 – Helyi adatfogadó és előfeldolgozó (ún. midrange) okos város projektjelem biztosítja.

Az adatfogadó és előfeldolgozó eszköz nem csupán a digitális kormányzás feltétele, hanem megfelelő algoritmusok alkalmazásával számos városi alrendszer (pl. automatizált energetikai rendszerek) működtetését is közvetlenül támogathatja. Az adatok áramlásának biztosítása mellett a rendszer célja, hogy a településen telepített egyes okos megoldások esetében szabály alapú vezérlést is biztosítson, azaz a rendszer előre definiált szabályrendszerrel alkalmas legyen a fogadott adatok alapján automatikus beavatkozási parancsok kiadására.

- Az okos kormányzás feltétele, hogy az adatfogadó és előfeldolgozó eszköz a beérkező adatokat elsődleges feldolgozás után megfelelő algoritmusok mentén kívánt tartalmú riportokká, majd utasításokká fordítsa. Az eszköz esetében ezek a funkciók egyelőre még hiányoznak, így ezzel megalapozásra kerül az első számú szükséglet és egyben feladat is a digitális átállás menetrend vonatkozásában.
- Lakossági bejelentések telefon, e-mail-ben, postai úton és személyesen történnek. A honlapon a dokumentumtárban megtalálható a bejelentő lap. Az Okos Város Projekt K1 – Települési Mobilalkalmazás alprojekt keretén belül fejlesztés alatt van egy mobilalkalmazás, melynek része a bejelentő modul, mely rövidesen meg fog jelenni, mint új bejelentési mód.
- Az Önkormányzat honlapja (<https://monor.hu/>) átfogó tájékoztatást ad az elektronikus ügyintézési lehetőségekről, külön bemutatva annak folyamatát természetes személyek, illetve gazdálkodó szervezetek esetében. Tájékoztató áll rendelkezésre az elektronikus ügyintézés technikai biztosításával, illetve az ügyfelek személyes adatainak védelmével kapcsolatban.
- A helyi lakosok tájékoztatása többek között digitális módon történik, melynek legfontosabb felülete Monor Város Önkormányzatának hivatalos honlapja.

Feladatok és célok 2025-2029:

- A helyi adatfogadó és előfeldolgozó alkalmazás jelenleg szoftver támogatási, szoftver üzemeltetői szerződés nélkül működik, mely idővel a rendszer avulásához vezet. Célszerűen pályázati forrásból szükséges lehet a rendszer megújítása az időszakon belül, tekintettel az adatalapú döntéshozatal egyre inkább történő előretörésére és a mesterséges intelligencia térnyerésére.
- A városi mobilalkalmazás üzemszerűsége, megjelenése kiváló cél, hogy a felhasználói létszámot tovább növeljük és ezt az alkalmazás hasznosságának növelésével lehet elérni. A hasznosság olyan funkciók bevezetésével érhető el, melyek kizárólagosan, vagy legkényelmesebben a mobil alkalmazásban érhetők el. Ilyen lehet például a mobil parkolás kizárólagos bevezetése az alkalmazásba. A mobil parkolás csökkentheti a városüzemeltetés költségeit egyúttal támogatja a zöld átállás célkitűzéseit is.
- A tájékoztatásban a hagyományos televíziós jel alapú tartalom szolgáltatás jelentőségét elvesztette, a nyilvánosság biztosítása terén a tájékoztatást egyértelműen át kell helyezni az internet alapú streamelésre, mely ki kell egészülnön a tartalom feldolgozott jó értelmezhető, befogadható mennyiségű összefoglalójával.

Okos mobilitás

A nem motorizált (gyalogos és kerékpáros) és közösségi közlekedési módok terjesztése és népszerűsítése, azaz a zöld átállás mentrenddel összhangban a környezeti terhelés csökkentése tartozik ebbe a digitális / okos város dimenzióba. További elemek a multimodális elérés fejlesztése a közlekedési ágak közötti rendszer szintű kapcsolatok megteremtése, valós idejű utastájékoztató, valamint igény alapú közlekedési szolgáltatások bevezetése. Mindezeket a törekvéseket erősíti a közlekedési és környezeti monitorozás eszközeinek kiterjedt alkalmazása – ezzel együtt az adatalapú forgalomszervezés lehetőségének az erősítése is.

Fejlesztések jelenlegi helyzete Monoron:

- A monori lakosság településen belüli közlekedésének legfőbb eszköze a kerékpár. Az Okos Város projekt látványos eleme a „H8 - Kisvárosi közlekedés - intelligens kerékpártárolók” alprojekt, melynek keretében olyan kerékpártárolók kerültek kialakításra, melyek mobilapplikáció segítségével biztosítják a hozzáférhetőséget. Az okos kerékpártárolók elhelyezése kulcsfontosságú a Monori vasútállomásnál (az intermodalitás feltételrendszerének erősítéséhez) és további négy nagyobb forgalmú ponton. Beüzemelésük aktuálisan (2022 tavasz) folyamatban van. Ez az okos fejlesztés része a „15 perces város” és az „élhető város” koncepciók megvalósításának is.
- A közlekedésbiztonság kulcskérdés a növekvő forgalmú Monoron: Az Okos Város projekt keretében épültek ki hat helyszínen az ún. okos zebrák (H2.1 Közlekedés biztonság).
- Monoron a parkolás témakörét nem érintette közvetlenül az Okos Város projekt. A gépkocsiforgalom növekedése ugyanakkor egyre inkább indokolja a parkolás bevonását is az okosítás (digitális átállás) folyamatába.

Jelenleg Monoron 7 db parkolási jegykiadó automata található, melyek régiek (12 évesek), elavultak, egyre gyakrabban meghibásodnak. A meglévő parkolóórák nem okos rendszerűek, nincsenek központi rendszerre kapcsolva, műszaki specifikumuk miatt nem is továbbfejleszthetők. Az okos parkolás az átfogó parkolásfejlesztési célok keretében értelmezhető, ahol a szenzorok és az erre épülő parkolásszervező applikációk az infrastrukturális fejlesztésekkel párhuzamosan, de utólag is kiépíthetők, különösen jó lehetőséget kínál erre a korábban megírt városi mobilapplikáció fejlesztés.

Feladatok és célok 2025-2029:

- A kiváló eredményekre való tekintettel érdemes továbbgondolni újabb sebesség kijelzők és intelligens gyalogátkelők telepítést.
- A kerékpár használat támogatása céljából tovább kell fejleszteni esővédőkkel a digitális kerékpár tárolókat, illetve a rendszer kapacitásait célszerű lehet összpontosítani a vasútállomás területére. A bérkerékpárok a munkába járást is támogathatják a város déli területein erősen fejlődő ipari, gazdasági területek irányába. Ezek kapcsán célszerű együttműködési egyeztetések lebonyolítása a nagyobb ipari, gazdasági szereplőkkel. Egy esetlegesen kialakítható bérkerékpár rendszer a Strázsa-hegy egynapos turizmus céljait is szolgálhatja, a fejlesztéseket ennek mentén is kell tervezni.

Okos gazdaság

A vonatkozó okos város tartalmak a vállalkozások adminisztratív feladatait egyszerűsítő felületektől a publikus, vagy publikus szűrt kimenetekkel rendelkező fejlesztési adatbázisokon át sok területre kiterjednek. Az önkormányzatok részéről az okos gazdasági dimenzió az integrált szolgáltatói csomagok biztosítása, a gazdaságélénkítést, hálózatépítést és befektetésösztönzést szolgáló adatbázisok kezelése.

Fejlesztések jelenlegi helyzete Monoron:

- Monor önkormányzata gazdaságélénkítési céllal fejlesztett és menedzselt vállalkozói adatbázisokkal nem rendelkezik – befektetői marketing tevékenysége során kevésbé, ill. nem alkalmaz digitalizált, adatalapú eszközrendszert.

Feladatok és célok 2025-2029:

- A városkártya rendszer önmagában nem keltette fel a piaci szereplők érdeklődését. Helyi gazdaságélénkítési, promóciós célok megvalósítása érdekében a városi mobilalkalmazás fejlesztése lehet célszerű.
- A településen telepített infoterminalok színvonalas reklámozási lehetőséget biztosítanak, környezetükben a ragasztott, kitűzött hirdetések eltűntek, a város megtisztult. Szükséges a reklámozás, promótálás ezen eszközének hirdetése, értékesítése a helyi gazdaságban.
- Az egynapos turizmus felélénkítése a város ambíciói közé tartozik – ehhez a vonzerőkhöz (elsősorban pincék és túraútvonalak) kapcsolódó adatbázisok és applikációk fejlesztése szükséges.

Okos környezet

A környezeti fenntarthatóságot érintő összes tevékenység (megújuló energia hasznosítás – smart grid és azok irányító digitális rendszerei) ebbe a körbe tartozik városi léptékben, rendszer szinten és az egyes épületek szintjén is. A téma részét képezi a városüzemeltetés, a környezet általános állapotát befolyásoló alrendszerek működtetése. A környezet állapotának folyamatos monitorozása alapvetően fontos a helyi fejlesztési döntések meghozásához, így ez a tevékenység is a negyedik okos város témakör eleme. Lényeges további tartalmi pont az ökológiai tudatosság növelése minden társadalmi szinten és csoportban.

A Monor Okos Város Projekt helyi beavatkozásai közül a városüzemeltetési szempontból legfontosabbak a H1 Energetikai alprojekt, a H2 Okos utca alprojekt beavatkozásai.

- A Projekt végrehajtása során az egyes már említett elemek (kiegészülve a H8 – Intelligens kerékpártárolók működtetése, valamint a H5 – Térfigyelő rendszer korszerűsítése) elhelyezkedéséről hozott döntés térben rendezte a fejlesztéseket és elsősorban négy helyre koncentrált az okos város megoldások egyes elemeit úgy, hogy azok egymást kiegészítő integrált egységeket alkotnak. Az elemek felerősítik egymás hatását (pozitív szinergiák) és a megoldás megkönnyíti a működtetés karbantartás feladatának elvégzését.
- A H1 Energetikai alprojektből a H1.2 – Épület üzemeltetés tartozik az okos környezet kategóriába. Ennek keretében megtörtént a Monor Város részéről előre kijelölt önkormányzati tulajdonú ingatlanok részbeni fejlesztése. A keletkező adatokra nem épül még egyelőre automatizált épületirányítás – az ehhez leközelebb álló épület maga az Polgármesteri Hivatal, a Sportcsarnok és a Városi Uszoda.

Feladatok és célok 2025-2029:

- Az elkészült okos város stratégia okos energia alrendszere komplex rendszerek kiépítésében gondolkodik, aminek végső eredménye az ún. smart-grid vagy energia-grid létrehozása. A rendszerben érvényesül az alternatív energiára alapozott, minimális vagy nulla veszteséggel szállított és tárolt, majd tudatosan nulla emisszióval felhasznált energiakörforgás megvalósítása. Ezt a célt abszolút támogatja a DIMOP Plusz-2.1.1 pályázat, melyen az Önkormányzat részvétele szükséges.
- A Polgármesteri Hivatal, a Sportcsarnok és a Városi Uszoda tekintetében folyamatosan vizsgálni kell a pályázati lehetőségeket, melyek a megújuló energiaforrások és a rugalmassági tényezőt biztosító energia tárolók telepítésére vonatkoznak.

Okos életkörülmények

(humán szolgáltatások)

Összefoglalva: a különféle egyéni és csoportos igényekre alapozott közzolgáltatások differenciált biztosítása tartozik ebbe az okos/digitális szolgáltatási dimenzióba. A közintézményeken kívül ide soroljuk a közbiztonságot szolgáló technológiai szolgáltatásokat is (közvilágítás, kamerarendszer). Fejlesztések jelenlegi helyzete Monoron:

- Közvilágítás modernizálása (LED-esítés, közvilágítási lámpasűrítés, menedzsment-rendszer) (H1.1) minden város számára kulcsfontosságú a lakosság biztonságérzetének erősítése érdekében.

Monor Okos város projekt tartalma: A korábbi elavult technológiájú fényforrást magában foglaló világítótestek helyett, új, LED-es fényforrások kerültek telepítésre, melyek energiafogyasztása lényegesen alacsonyabb és hosszabb élettartamú, miközben a korábbi szórt fény helyett, koncentráltabb megvilágítást tesz lehetővé. Ezen túlmenően a meglévő közvilágítási rendszer világítótestjeinek sűrítése is megtörtént, így a korábbi állapot helyett (minden második oszlopon volt világítótest), már minden egyes kiépült oszlopra felszerelésre kerülnek a korszerű armatúrák.

Feladatok és célok 2025-2029:

- Az intelligens közvilágítás vonatkozásában ütemezetten szükséges az esetenként hiányzó közvilágítási szakaszok megépítése, illetve a Strázsa-hegyi hagyományos, elavult, nem fenntartható kompakt fénycsöves rendszer átépítése. A fejlesztéseknél minden esetben értékelni szükséges a hálózatos / napelemes technológiák célmegfelelőségét.
- A térfigyelő rendszer tekintetében 2028-ban, a garancia idő lejártával nagy karbantartás és a kamerák cseréje lesz szükséges egy következő 5 éves üzemidő üzemeltetés hatékony biztosítása érdekében.
- Kiváló eredményeket hozott a közétkeztetési alkalmazás, mely szinte teljes egészében kiváltotta a papír alapú ügyintézkést és számlázást. Ma Monoron zökkenőmentesen, elektronikus adminisztráción keresztül ügyintézhető a gyermekétkeztetés, illetve a kapcsolódó díjfizetés. Ezt jelentősen egyszerűsíti a működési folyamatokat, költséget takarít meg, támogatja a likviditási célok megvalósítását. Az általános- és középiskolák felszerelésre kerültek okos tantermekkel, ugyanakkor a digitális készségfejlesztés már az óvodapedagógusok módszertanában is megjelenik. Vizsgálandó az óvodák fejlesztése hasonló eszközrendszerekkel.

Okos emberek

Azok a városok válnak gazdasági szempontból sikeressé, és ott sikerül magasabb életminőséget elérni, ahol az emberek tudását, felkészültséget erősíteni tudják és mindezt képesek megfelelően hasznosítani. Az okos /digitális város átállási folyamatában az emberek felkészültsége, szemléletváltása, nyitottsága az új megoldások iránt mind a város fejlődésében bekövetkező ugrás feltétele és egyben következménye is.

Feladatok és célok 2025-2029:

- A TOP Plusz-1.2.1-21 pályázat hatékonyan, széleskörűen támogatja a lakosság digitális felkészítését a digitális átállás céljainak megvalósítása érdekében. A pályázatra Önkormányzatunk jelentkezését már benyújtotta.

Vezetői összefoglaló

Monor Város Önkormányzatának gazdasági helyzete 2025-ben stabil alapokon nyugszik, bár a külső gazdasági környezet kihívásai érezhetők a bevételek tekintetében.

A koreai elektromos autóipari beszállító beruházása az elmúlt 4 évben markáns emelkedést okozott az iparüzési adó bevételekben, ugyanakkor a kapcsolódó piaci transzformáció tekintettel a töltőállomások hiányára és az áramár növekedésére lelassult. Az iparág átmenti stagnálása okán az iparüzési adó befizetés 2025-re nagymértékben visszaesett az előző évhez képest, míg a korábbi évek alapján számított szolidaritási hozzájárulás 2025-2026 években jelentősen terheli a város költségvetését. Utóbbi hatás 2027. évre a ma ismert információk szerint lecsökken, míg a gyártói, piaci várakozások a növekedés újra indulását valószínűsítik így 2027-2029 ismét kiemelkedően prosperáló időszak lehet a település életében.

Arra minden esetre büszkék vagyunk, hogy 2025. év során a relatív forráshiány és az árak, költségek emelkedése mellett a település minden foglalkoztatottjának tudtunk a fizetésén emelni és a város által fizetett egyéb támogatásokon sem csökkentettünk. Ezek az eredmények azért fontosak, mert ezzel fent lehet tartani az egyébként megszokott új színvonalú működést, beleértve a városüzemeltetést, a hivatali kiszolgálást, a szociális területeket, vagy például a rekreációt. A külső kedvezőtlen gazdasági környezet miatt a saját erő fejlesztéseket prioritizáltuk és átütemeztük fenntartva azt, hogy a költségvetés bevételi oldalának teljesítményét figyeljük és ha lehetőség adódik a legfontosabbak elindítjuk.

A 2025-2026 a nehéz mikrogazdasági környezet ellenére egyáltalán nem lesz eredménytelen időszak a város életében tekintettel arra, hogy mind a fejlesztések terén, mint a szociális területen jelentős pályázati eredményekkel tervezünk:

A TOP Plusz Élhető Települések programban 4.3Mrd Ft-ra pályázunk, mely pénzösszeg a 2025-2028. időszakban a következő feladatokra használható fel:

- Monori Tesz -Vesz Óvoda kiváltása és bővítése
- Belterületi utak felújítása
- Parkok-játszóterek fejlesztése
- A Bajcsy-Zsilinszky utca csapadékvíz-elvezetés és megtartása
- Kossuth Lajos és a József Attila utcán kerékpárutakat építésére
- Önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítése
- Humán, kulturális, és rekreációs program
- Kerékpárhasználat ösztönzése és kapcsolódó fejlesztések

A DIMOP Plusz-2.1.1 Programban komplex energiamenedzsment rendszer bevezetését pályázzuk 150-160M Ft értékben, melynek megvalósítása később teret nyit modern energiahatékonysági fejlesztésekre, például napelemes, energiatárolós technológiák, energiaközösség megvalósítása, illetve esetlegesen geotermikus technológiák alkalmazása. Az Európai Unió már középtávon folyamatosan vezeti ki a gázenergia alkalmazását a lakossági, illetve a közcélú felhasználásából, így az egyik leginkább stratégiai kérdés, hogy az átállást az elektromos, illetve egyéb technológiákra a leginkább felkészülten tudja fogadni a település.

Szintén nagy lehetőség 2025-2026. évben a Magyar Kormány által elindított Versenyképes Járások Program, ami járásunk esetében 250M Ft összegű fejlesztési forrással kecsegtet, melyet a környező településekkel közösen megállapodott stratégia mentén lehet felhasználni. Az elképzelések itt is összhangban vannak az Európai Unió stratégiai célkitűzéseivel, közlekedés biztonság, kerékpárosbarát gondolatok, környezetvédelem és digitalizáció azok a megoldások, melyek a településvezetőket foglalkoztatják.

A rekreáció terén kiemelendő, hogy a Monori Sportegyesület nagyon komoly eredményeket tud felmutatni mind a beruházási TAO, mind a működési TAO felhasználása vonatkozásában. A város tulajdonában lévő, de a Sportegyesület üzemeltetésében működő Sporttelep évről évre fejlődik infrastrukturálisan, sőt a fejlesztések a tervek szerint a jövőben már az uszoda, illetve a Tavas park területére is kiterjedhetnek. Támogatni kell a Sportegyesületet abban, hogy ezeket a forrásokat hatékonyan tudja felhasználni és általuk minél több beruházást tudjon Monoron megvalósítani, melyek a tömegsport, illetve utánpótlás nevelés céljait szolgálják jól. A TAO program jelenleg 2027-ig van érvényben, addig akár 100-200M Ft értékű fejlesztés valósítható meg egy jó együttműködés esetén.

A pályázatok sokrétű feladattal látják el az önkormányzatot és lehetővé teszik, hogy a Város továbbra is kedvelt, vonzó, jó szolgáltatási szintet biztosító, minden tekintetben fenntartható, lakosságszámban konszolidált növekedéssel bíró település legyen Budapest vonzáskörzetében.

Fenntartható gazdálkodással és költségvetési egyensúllyal érkezünk meg a 2027-2029. időszakra, mikor a tervek szerint az elektromos autóipar már intenzíven működik és hozzájárulása az önerős fejlesztésekhez ideális. A Shinheung Sec EU Kft. beszállítói lánc fejlesztési célokkal napjainkban is keresi az alkalmas területeket a város dél-nyugati területein, és amint helyreáll a globális kereslet reményeink szerint ezek a beruházások is elindulhatnak. A potenciális befektetőkkel a városvezetés időről-időre kapcsolatba kerül és egyeztet, minden esetben örömteli (és kíváncsi), hogy a beruházásokban telepíteni kívánt technológiák a környezetet minimálisan terhelik.

Kiemelkedő, hogy a település dél-keleti területén az időszakban már jelentős termelési volumennel fog üzemelni a Ceva oltóanyag gyára, mely 150 fő, elsősorban felsőfokú végzettségű munkavállalónak fog állást adni. Ez a beruházás markánsan növelni fogja az iparüzési adó bevételeket, illetve a településen növelni fogja az egyéb nyújtott üzleti szolgáltatások értékét, illetve a helyi fizetőképes keresletet.

A város észak-nyugati területein a pincefaluban és a forrásvölgyben a turizmus és vendéglátás fejlődik, melyet szintén pályázatok támogathatnak meg 2029-ig. Ezen területen fejlődési lehetőséget kínál az M4 főúton megvalósuló monori pihenő, illetve az ennek környékén fellelhető geotermikus energiaforrás. Az észak-keleti területen a Város rendelkezik nagyobb gazdasági célú ingatlanokkal, melyek értékesítésével, hasznosításával stratégiai céllal kívár.

Összességében a 2025-2029 időszak kihívásokkal teli, embert és szakértelmet kívánó periódus lesz a város életében. Abban minden esetre bátran bízhatunk, hogy a 2020-2024. ciklust is sikerrel vette a település Önkormányzata, melyben a COVID járvány, majd a felmerülő gazdasági válság, majd az Orosz-Ukrán háború és az ennek mentén felmerülő energia válság volt a nehezítő tényező. Monor Város mind a külső hatások mentén, mind fejlődő stratégiáink által egyre inkább reziliens településsé vált az elmúlt évek során. Hiszem, hogy tudásunk, képességeink és lehetőségeink által kiemelkedően sikeres 5 éves ciklust zárhatunk 2029-ben.

Kelt: Monor, 2025. április 6.

Darázsi Kálmán
polgármester